

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

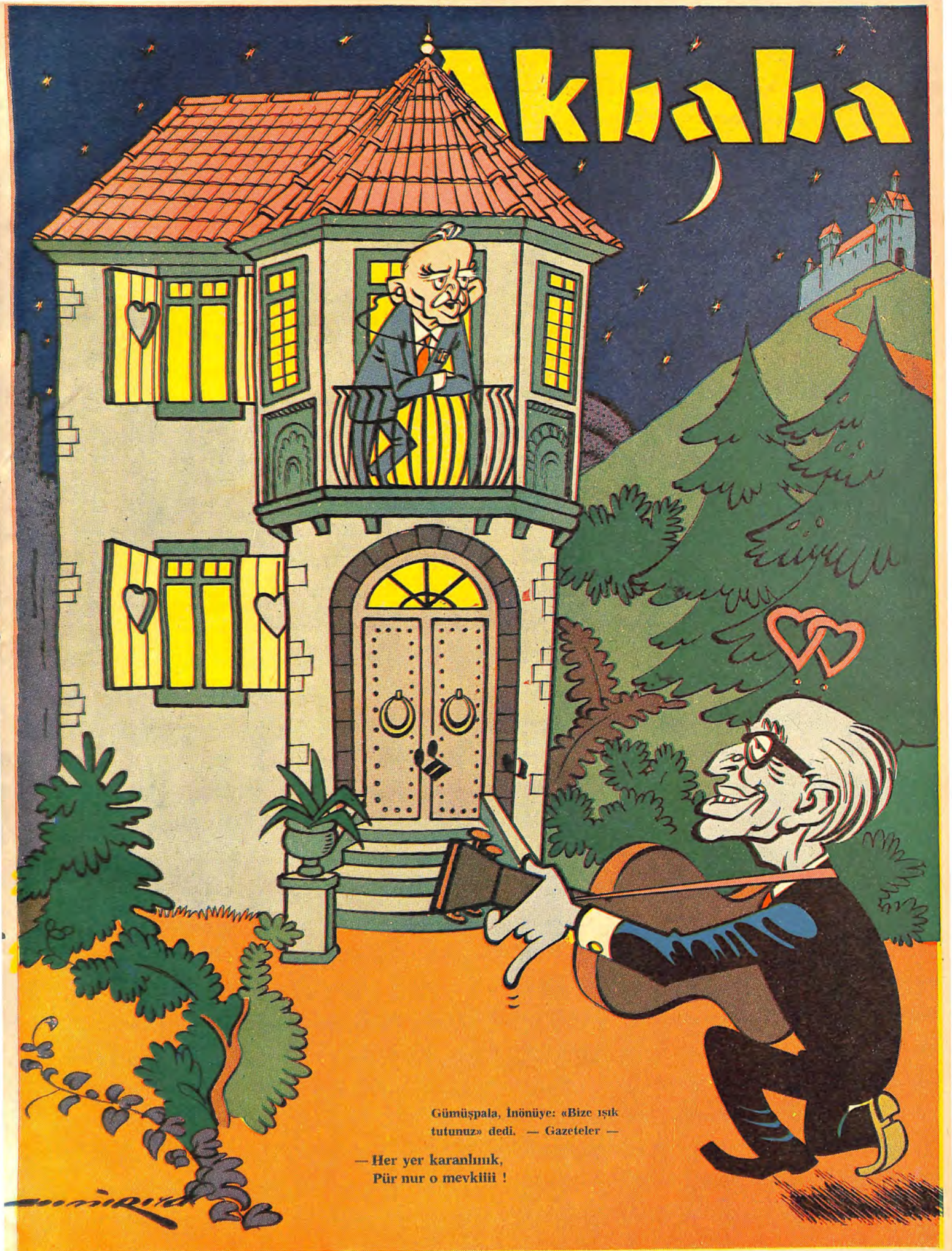
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akhaha

Gümüşpala, İnönüye: «Bize ışık tutunuz» dedi. — Gazeteler —

— Her yer karanlık,
Pür nur o mevkilii !

5
Gömleğe bedel
GÖMLEK

Radan Reklam

Fully Fashioned

Kazova

HER MEVSİMDE GİYİMDE ZARAFET YARATIR

Kazova Fully Fashioned gömlekleriyle... İş yerlerinde Kravat tahiye karışıyor. Moda renkleri, zarif işlemleriyle tatilde ve işyerinde en pratik en ideal gömleklendir. 100% yün Kazova Fully Fashioned gömlekleri solmaz, buruşmaz eskimez. En az 5 gömleğe bedeldir.

İlencik - 1335 - 77

BOZKURT

POPLİNLERİ
güzelleri
daha da
güzelleştirir

ENGİN REKLAM

Ak. 79

REKLÂMLARINIZ İÇİN

BASIN İLÂN KURUMU

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi Nu. 1 İstanbul
Telefon: 22 43 84 - 22 43 85 Telgraf Adresi: BASINKURUMU

Şubeler	Dış Muhabirler
İstanbul	A. B. D.
Ankara	Almanya (Federal)
İzmir	Avusturya
Akhisar	Avustralya
Bursa	Belçika
Diyarbakır	Bulgaristan
Erzurum	Çekoslovakya
Fatsişehir	Danimarka
Konya	Fransa
Zonguldak	Hollanda
	İngiltere
	İspanya
	İsrail
	İsviçre
	İtalya
	Japonya
	Litvanya
	Macaristan
	Norveç
	Pakistan
	Polonya
	Portekiz
	Romanya
	Yugoslavya
	Yunanistan

**PİVALE ADI
AĞIZ TADI**

16₃

PİVALE
★ MAKARNASI ★

Reklamcılık 1400 - 80

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BASIZARI :

Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Ümit Yaşar Oğuzcan, Nîmet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan E-sen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı.

CEVİRGEN AİLESİ :

VA - NQ, Semiramis Ay-dinik, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :

Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nihar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Seren, Mehmet Pelat, Semih Balçıoğlu, Zeki Bevnar, Burhan Solukçu, Sadı Dinççağ.

*/

Yazı işlerini fiilen idare eden :

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :

Ercan Matbaası

Kapak baskısı :

Şaka Matbaası

*/

Abone bedeli : Yıllığı 50. Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Flati : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10

Daire : 3.

Telefon : 22 18 11

İLÂN FIATI :

Kapak içi, santimi 20. İ-ra, 1c sayfalar 30 İrdir.

Cilt : 3 — Sayı : 89

11 Nisan 1963

YIL : 41

*/

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taah-hüt etmiştir.

Ak b a b a

Pilâv partisi!

BİR parti var: «Biz plân istemeyiz, pilâv isteriz» diyor.

Düşünelim beraberce: Bir geri memlekette yaşıyoruz. Halkının yüzde 70'i okuma yazma bilmiyor... Sokakta, ilkokul çağına girmiş mektepsiz yüzbinler... Ortaokul programları, ilse programları yaşadığımız çağın gerisinde... Öğretmen yok, kitap yok... Hele eğitim, hiç mi hiç yok!

Ne yapacağız?... Bir tencere pilâv pişirsek yeter mi?..

Bir sağlık dâvamız var: Doktor Sadı Konuk'un getirdiği bir kanunla, köyün baş düşmanı sıtma yenilmiştir. Bugün, o bahtlıyâr dünden uzaktır... Trabzon, verem, çiğnam, memleketi kemiren iç düşmanlarımızdır... Ne dersiniz, ahçıbaşıya domatesli bir pilâv ısmarlasak, vatan-daşlar kurtulurlar mı?..

Dâvalarımızı sıralamak kolay: Maliye, İktisat, imâr, ulaştırma... Hepsi, hepsi, hepsi, plân... Pardon, pilâv bekliyor!

Başka dünyalardaki partilerin kımlıklarını, tüzüklerini bile incelemeden, isimlerine bakıp anlayabılırız. İşte İngiltere: İşçi Partisi, Muhafazakâr Parti, Liberal Parti... İşte İtalya: Hristiyan Demokrat Partisi, Sosyalist Parti, onun biraz sağında da ılımlı Sosyalist Partisi... İşte Almanya: Hristiyan Demokratlar, Liberaller, Sosyalistler...

Siz, demokrasinin vatani Avrupa-

da Diyojen'in fenerini alıp ararsanız, bir tane, bızdeklî Adalet Partisi gibi antikâlık bulamazsınız!

Yalnız ona yüklenmiyelim: Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi diye de parti olmaz.. Yeni Türkiye Partisi diye de parti olmaz.. Hattâ Cumhuriyet Halk Partisi diye de parti olmaz!

Türkiye'de adı programım söyleyen tek parti: Türkiye İşçi Partisi'dir.

Avrupa'da partiler, yalnız adlarıyla de anılmazlar. Örneğin, İtalya'da Sosyalist Partiyeye halk Nenni'nin partisi der. İlmli sosyalistlerin partisine de Seregat. Çünkü bu liderler, partilerine isimlerini verecek güçte adamlardır, bayrak adamlar...

Haydi, Adalet Partisine biz de Gümüşpala partisi diyelim... Ama o zaman parti merkezini, Ankara'dan alıp Muammer Karaca Tiyatrosuna taşımak lâzım!

İşte bu adamlar, partilerine, programlarını açıklayacak en uygun adı yine kendi dilleriyle buldular: Pilâv Partisi!.. Çünkü parti, onlar için bir kafa işi değil, bir mide işidir... Efendilerinden miras kalan bir iştahla yiyecekler!.. Hem de çiğnemesi kolay, hazmı kolay pilâv gibi, kaşık kaşık!

Türkiye, dünya sahnesinde, avucunda bir kuru kafa, Hamlet durumundadır: Var olmak, yahut yok olmak... İşte mesele!

Ama onların meselesi plân değil, onların meselesi ekonomik yardım değil, onların meselesi ortak pazar değil, Avrupa altesine katılmak değil... Onların meselesi pilâv!

Bu pilâvın en usta ahçısını, Kayseri'den bin otomobille karşıladılar. Bu ahçıbaşı şerefine kurbanlar kesildi. Bu ahçıbaşı omuzlarda taşındı. Bu ahçıbaşıya şöenler verildi. Bu ahçıbaşının evi politika kâbesi oldu, gece gündüz tavafl edildi!

Ocak yakılmış, pırılç yığılmış, sofraya kurulmuştu, bir ateşe konması kalmıştı kazanın...

Pilâvın lezzetli olması için biraz da başsuyu koymayı göze almışlardı... Ama kuzular kolay kolay baş vermediler!

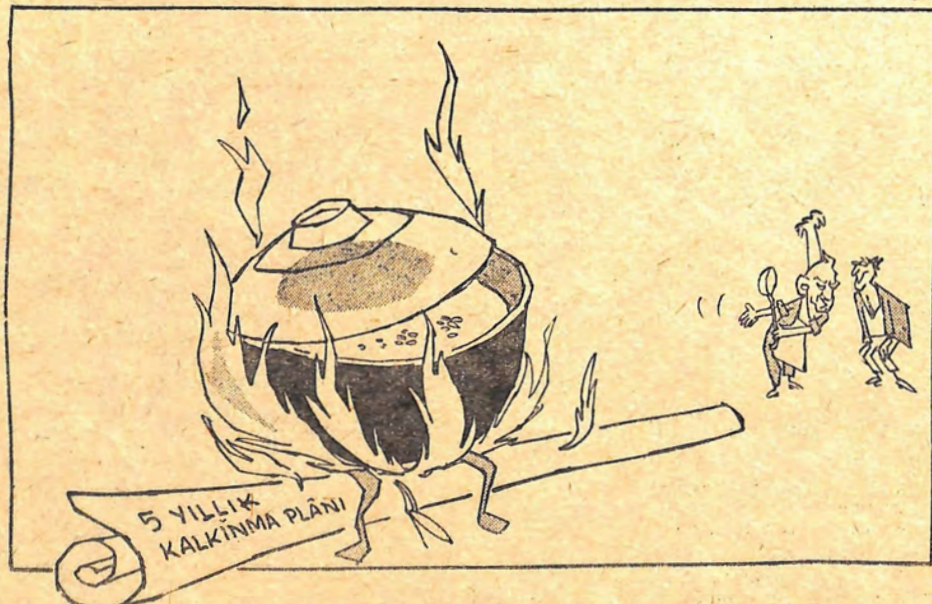
Şimdi Sayın İnönü, C.H.P. grubu toplantısında bu olayları anlatırken:

«A.P. politikası iflâs etti.» diyor...

Son zamanlarda vatandaşları sık sık hayrete düşürmekten keyiflenen sayın Başbakanımıza sormak isteriz: İflâs etmek için insanın bir sermayecisi olmak lâzımdır. Pilâvcıların ne sermayeleri vardı ki iflâs etsinler Paşam?..

A.P. ye, bundan sonra, pilâvın baş harfını alıp P.P. diyelim... İsteyen Paşa Partisi, isteyen Pala Partisi, isteyen Pilâv Partisi diye okur... Herkes gönlünce, herkes keyfince!..

Yusuf Ziya ORTAÇ

İnönü — Pilâvın iyisi plânla pişer!

nâzım plân

Adnan Veli

İhtiyar kadın, duvarlara tutuna tutuna uzun koridora ilerledi. Dış teki kapının önüne geldiği zaman, eni konu yorulmuş bir hali vardı. Kapının önünde duran odacı İskemlesine illişt:

— Öf amaaan!.. diye mırıldandı. Keşke ben gelmeseydim de bugün kızı yollasaydım.

Yeldirmesinin içindeki çıkından bir asker çıgarası paketi çıkardı. Çekip bir tane aldı içinden... Sonra da fitilli çakmağını beşinci çakışta yaktı. Çıgarasının ucuna değdirdiği sırada oda kapısı açıldı. İçeriden odacı çıktı. Elinde bir deste kâğıt vardı. Kadına şöyle bir baktı:

— Gene mi geldin?.. dedi.

Kadın hiç istifini bozmadan cevap verdi:

— Aman kalkarım şimdi!.. Ne olmuş sanki iki nefeslik oturdumsa?

— Sana, niye oturdun deyen var mı ki?.. Gene mi geldin didim!..

— Gene geldim, ne olacaktı?..

— Usanmadın mı gayrı bu işlerden?..

— Usandım!..

— Neye gellyon öyleyse?..

— Hadi hadi, sen kendi işine bak!..

O elindeki kâğıtları götür de nereye teslim edeceksen et!..

— Teslim itmesine ıderim. O benim vazifem!..

— İyi ya!.. Belediyeye gelmek de benim vazifem.

— Canım sana mehendis İrfan bey geçende, onbeş gün sonra uğra bî sefer dimesi mi?..

— Dedilili!..

— E, onbeş gün oldu mu ki?..

— Canım, olsun olmasın, senin ne üzerine vazife?.. Ben bu Belediyeye tam on iki senedir gidip geliyorum. Altıştım buraya!.. Evde oturunca canım sıkıyor!..

— Ha, ona bî şey didiğimiz yok!.. O zaman buyur her daim!..

Odacı Remzi, elindeki kâğıtları katlayıp ceketinin iç cebine soktu. Kadın çıgarasından, üst üste iki nefes daha çekti. Onların konuşmalarına kulak kabartan, gençten bir adam, usul usul yanlarına sokuldu.

— Belediyedeki işini kendin mi takip ediyorsun teyze?.. dedi.

— Kendim yapıyorum işlerimi evlâdım!..

Odacı, adama döndü:

— Sen onun ihtiyarlığına bakma. Maşallahı var!.. Sağlam kadındır!.. Ben Belediyeye gireli, bu aynan yedi yıl tamam idiyom. Yedi yıldır tanış oldum hanımınan!..

— Senin takip ettiğin iş nedir valde?..

— Oğlum, ayıptır söylemesi, bizim hamamın bacası iyi çekmiyor. Ne zaman iki odun atıp yakacak

olsam, dumanı içeri veriyor. Eh insan da boş bulunup dumanlı yerde hamam yapmaya kalksa tıknafes oluyor. Hani Allahı etmesin, insan yıkanırken, hık diye kaliverecek!.. Bizim rahmetli Şadan efendi hayatta iken çok iyi bir bacacı tanırdı. Onu tutup getirdi bir gün. Hamamın bacasını gösterdi. Meğerse kusu neymiş biliyor musun?..

— Neymiş?..

— Bacayı elli santim yukarı çıkarmak lâzımmış!.. Öyle aşağıda kalırsa dumanı yukarıya çekmezmiş!..

— Eeee, sonra?..

— Sonra her bir insan, durup dururken bacasını yukarıya çıkarmamış!.. Muhakkak belediyeden müsaade almalıymış!..

— Tabii, öyledir!.. İrtifa müsaadesi!..

— İşte, ben ne müsaadesi olduğunu bilmiyorum. Tuttuk o vakitler bizim bey hayattayken belediyeye bî istida veriydi. İstidası mu-

ameleye konmuş!.. Valla yalan söylemiyeyim, ya beş ay, ya altı, takip ettili istidayı!.. Sonra ömrü vefa etmedi!.. Mefat ettiydi!..

— Allah sizlere ömür versin!..

— Allaha emanet ol evlâdım!..

Ondan sonracığıma istidayı ben takip etmiye başladım. Hâlâ takip ediyorum işte!..

— Ne kadar oldu istidayı vereli?

— İşte, on ikinci yılın içindeyiz!..

— Niye çıkmıyormuş?..

— Şey dediler!.. Proz diyerekten bir herif varmış. Onun plânı da varmış. Bizim bacanın boyu, o herifin plânının boyuna uymuyormuş. Ondan sonra başka bir ecnebiye adamı gelmiş. O da plân yapmış. Adı neydi onun Ziya efendi?.. Odacı başka tarafa bakarak cevap verdi:

— Hök!..

— İşte ben onun adını pek beceremiyorum da, höst diyorum herife!.. Onun plânı da başka türlü!..

Bu sefer bizim bacayı kırk santim yıkımya kalktılar. Olamaz diyerekten dayattım. Bereket onun plânı da çabucak söndü!.. Onun üzerine başka bir ecnebiye daha gelmiş!.. Neydi üçüncünün adı Ziya efendi?..

Ziya efendi biraz düşündü:

— Piç!.. Piç!.. Piç!.. Piç!..

— Hah öyle piçli miçli bir şeydi. O da plân yapmış ama, plânının çizgisi bizim bacaya kadar dokunmuyormuş da, Şehime hanımın evlerinin tam tavuk kümesi üzerinden geçiyormuş. Bizim hamamın bacası da onun dışarısında kalıyormuş.

Genç adam, başım salladı:

— Öyle değil o işler valde!..

— Ya nasıl evlâdım?..

— Bu senin on iki senede çıkmıyan işin, tam beş dakka çıkar!..

— Nasıl çıkar evlâdım?..

— Adamını bulacaksın!..

Odacı atıldı:

— Didik gardaşım, didik!.. Yüz sefer ağnattık!.. Adamını bulmıyince bu iş çıkmaz didik!.. Lahırdı gırmeyor gafasına!.. Ben bu dayrenin yedi yıllık odacısıyım!.. İki barmağının ucunu oynatmayınca burda müşür olsa iş çıkaramaz!..

— Bak oğlum, öyle söylüyorsun ama, parmağının ucunu oynatmaya mecalim var mı bakalım benim?.. Bir evin nasıl geçindiğini bilmez misin sen?..

— Billirim de, bu için de başka çaresi bulunamaz!..

— Canım işini çıkaran çıkarıyor!..

— Onu virmedikten kelli vallaha çıkaramaz!.. Yedi yıldır gördüklerimi sana bî ağnatsam, tövbeler olsun şaşarsın!.. Fazla gınuşturmasana insan!.. Hele bir, bildiklerimi ağnatacak olsam, vallaha şu İstanbulda bina galmaz yıkılmadık!.. Buraya imar dimişler adına!.. Oysam bura esas Osmanlı pangası be!..

Genç adam söze karıştı:

— Valde, eğer sen bu işi bitirmek istiyorsan, adamını bulacaksın. Başka hiç bir çaresi yok bunun!..

— Oğlum, ben beklerim. Helbet bizim işimiz de bir gün çıkar!..

Odacı kızdı:

— Canım böyle söylersin emme, çıkmaz!.. Neydi o, 27 Mayıs İngilizlerinden sonra gelmedin mi burya?.. Benim işim gayrı çıkacak demedin mi?.. Çıktı mı?.. 27 Mayıs değil, 37 Mayıs olsa çıkmaaz!.. Büyük adam lâfi dınyemeyon ki sen!.. Gendli bildiğini gınuşuyon!.. Bu işler plânsız olmaz!.. Plânınan olur her bî şey!.. Buranın plânının adı da «Lâzım plân»!.. Bu lâfi bilmeyon mu sen?.. Niye buna Lâzım plân

— Ay, bizim Muhsin bey mi bu?..

— Evet!.. Hayat pahalılığından bu hale geldi zavallı!

dimişler?.. Dimek ki, lâzım.. Sen bu işin sırf pîlânına bakıyon, lâzımına hiç bakmıyon...

— Pekî, şimdî İsmet Paşa da bir plân yapmış... o ne plânı bakalım?

— O da, neme lâzım plân..

— Aaah Ziya efendi ah!.. Ben o Selim efendiye bu işi yaptıracaktım ama, nedense, olmadı işte...

— Olmaaaaz..

Genç adam sordu:

— Kim bu Selim efendi?..

— Çok hatırlı adamdı, çok... Bir belediyeye gelmiyor mu, müdürler kapıdan karşıları... Onu görüp de elpençe divan durmıyan yoktu karşısında...

— Sonra ne oldu?..

Odacı lâfa karıştı:

— Canım, ne olur ki?.. Edelet partisinden deyî herkes sayardı onu... Emme, bi gün gayfede devrimdir, mevrîmdır deyî lâflar itmiş, partiden de duymuşlar... Virdiler hasiyet divanına, attılar partiden... Helbette atarlar...

— Oğlum, ecel geldi cihane, başağrısı bahane.. Olmıyacak iş, olmuyor...

Oda kapısı açıldı. İçeriden müdür muavini çıktı. Ziya'ya:

— Götürdün mü evrakı?.. dedi.

— Götürdüm, Zekerîyye beye virdim. Cüvabını yarın zabah gel al, didi!..

Adam tekrar odaya girdikten sonra, odacı elyle iç cebini yokladı. Kadın:

— Ayol benîni yüzümden gecikme.. dedi. Götür ver evrakı...

— Zarar itmez. Ecelesi yok.. Bu ra belediye... Etfalıye değil...

Koridordan hızlı adamlarla Mühendis Rukiye geçiyordu. Kadını görünce:

— Teyze, sen niye geldin bugün? dedi.

— Benim işim için geldim evladım...

— Senin işin çıkmaz. Elimizde üç tane plân var... Senin işin üçüne de uymuyor... Şimdi İsmet Paşanın bir plânı varmış... Ona uyarsa çıkacak... Hadi bekleme burada...

Yürüdü gitti... Yaşlı kadın cıgarasını bitirmişti zaten. Romatizmalı dizlerini tuta tuta kalktı:

— Gideyim bari, dedi...

Odacı sokuldu yanına:

— Hani bana bi tas lahana dolması saraceğdin?..

— Vaktim olunca saracağım...

— Ne zaman getirin?..

— İşallah bir daha sefere...

— Bak yalan konuşma... İşin olmaz sonra...

Kadın cevap bile vermedi. Duvarlara tutuna tutuna merdivenlere doğru yürüdü.

Türkiye, Beş Yıllık Kalkınma plânına işte böyle giriyordu.

Adnan VELİ

Bir şeye başlamak zordur. Hayata başlamak, yüzmeye başlamak, okumaya başlamak, çalışmaya başlamak, olgunlaşmaya başlamak, ihtiyarlamaya başlamak, yazmaya başlamak...

Yüzmeye başlangıcın hatırası çoğumuzda şöyledir:

— İskelenin kenarında duruyordum. Bizim hınzırlardan biri belime tekmeyle vurunca, cup-padak suya... Önce boğuluyorum sandım, ama sonradan alıştım.

Bazı yerlerde gelenektir: Damadı zıfak odasına sille tokat sokarlar. Paraşütçünün ilk atlayışını düşününüz. Ünlü bir futbol takımında ilk defa önemli bir maça çıkan gencin hali de bundan aşağı kalmaz.

Zordur başlamak bir işe... Elinizin altında kitaplar vardır, bir türlü ilk sayfayı çeviremezsiniz. Sevdiğiniz kıza duygularınızı açacak ilk kelimeler 'boğazınızda düğümlenir. Bir şeye başlamanın sıkıntısında alışkanlıklarımızın rahatlığı yatar. Sığaranın ilk nefesi, içkinin ilk yudumu herkesin gözlerini yavaşlatmıştır. O anda erkekliğe toz kondurmamak gayretine içten içe bir düşünce katılır:

— Bu zıkkımın da neyini seviyorlar canım?

Ve yavaş yavaş alışır insan... İlk kadehin kekremesi tadı, ilk dumannın buruk sıcaklığı, hatıra olmaktan da çıkar; şuur altına doğru yavaş yavaş kayıp kaybolur. Yerini tutan duygu, alışkanlığın, ya da tıyaklılığın o tadına doyumlayan vazgeçilmezliğidir.

Bir der ide veya bir gazetede

BAŞLARKEN...

ilk yazıyı yazmak da zordur. Yazıma «Başlarken» adını verdim... Ama ben Akbaba'da yeni çalışmaya başlamıyorum. Hatta bu gün görmüş der i ile çok eski sayılabilecek bir tanışıklığımız var. Geçen yıllarda bir kaç yazım çıktı. On yıl kadar önce de bir süre sekreterliğim yapmıştım. Her bir sayfasının karikatürleri, hikâyeleri, fıkraları, çizimleri, çerçeveleri, başlıkları, sütunları ile öylesine hasır neşir olmuşumdur ki, şimdi bu köşe bana evim gibi geliyor.

Bu tanışıklığın verdiği rahatlık içinde söze başlayıp, haftadan haftaya ufak ufak şeylerden konuşmak istedim sizlerle... Şu çerçeve içinde, sanıyorum ki, ne ben yabancılaşacağım, ne siz beni yadırgıyacaksınız. Zaten öyle önemli şeylere de el atmayacağız. Küçük şeylerden bahsedeceğiz. Küçük.. Küçük... Ölçülerimiz buna göre olacak. Nedir zaten; hayatı güzelleştiren ve çirkinleştiren şeyler, küçük küçük şeylerdir. Bir teşekkür, bir çiçek, bir gül-

lümseme, bir mınık, bir bakış, bir hatırlama...

Bunlar insanlar içindir. Büyük adamlar da gülebilir, küçük çocuklar da... Büyük adamlar da öksürebilir, küçük adamlar da...

Ünlü mizah yazarı Çehov:

— Herkes hapsirabilir... diyor, bir ufak memur da hapsirabilir, bir şef de hapsirabilir... Hatta umum müdürlerin bile hapsirdikleri görülmüştür.

Bir şeyi büyüten ve küçüten büyüklerimizin deyimleriyle «Zaman ve zaman» meselesidir. Bir büyük tiyatrodaki Hamlet'in ilk gecesini oynayan pek meşhur bir aktörün eline kafatasını alıp:

«— Var olmak veya olmamak. İşte bütün mesele...» derken hapsirdiğini düşününüz.

Veya bir keşif kolundaki askerin düşman safları arasına girmişken hapsirdiğini tasavvur ediniz.

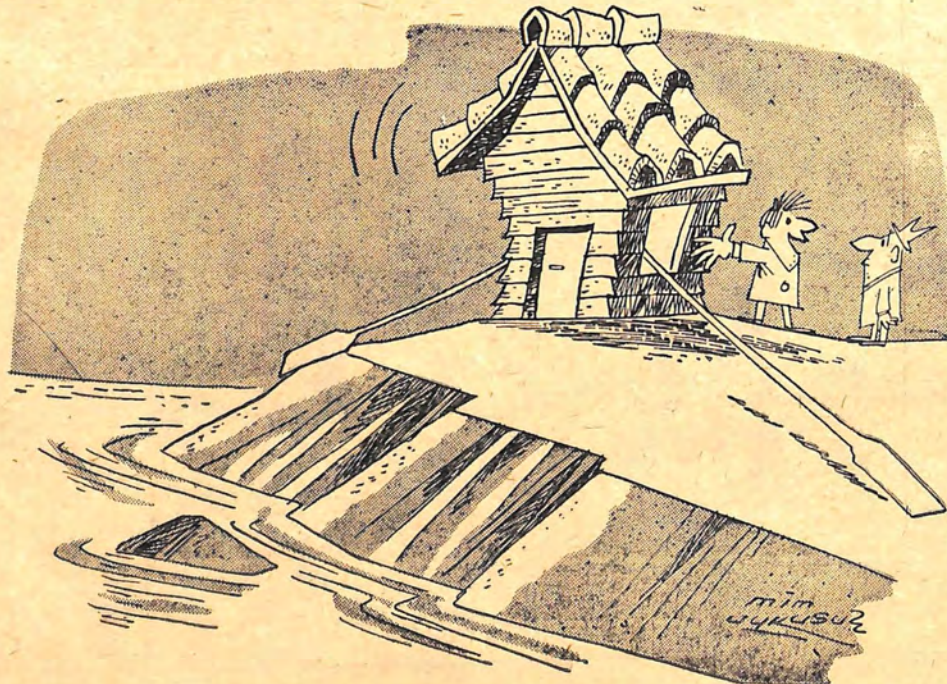
Bunlar, Cyrano de Bergerac'ın nezle olması kadar büyük felâketlerdir.

O halde ufak şeylere dudak bükmeylem. Ufak ufak şeylerdir hayatın alın yazısını çizen... Bazan buketler dolusu paha biçilmez çiçeklerin yapamadığını, bir tek kır çiçeği başarır.

Bunun içindir ki, bu köşenin adını «Ufak şeyler» koymayı düşündüm... Burada biz, hapsiran, Hamlet'lerden ve nezle olan Cyrano'lardan söz açacağız. Yani küçüklerden, küçük şeylerden... Zaten küçüklükler o kadar bol ki, çevremizde, küçük şeylerle avunmağa gerçekten ihtiyacımız var.

İlhan SELÇUK

Şile'de bazı evler denize kayıyor. (Gazeteler)

— Önümüz yaz, biraz da deniz safası süreriz!

Kelle Koltukta!

KESİLMİŞ başım, tahsildar çantası gibi koltuğunun altına almış bir masal serdengeçisi düşündünüz ki, öbür elindeki kılıcı habire havaya sallamakta ve koltuğunun altındaki kellenin içinde kalmış aklınca hâlâ savaştığını sanmaktadır...

Buna, dünya mızalunun ölmez kahramanları Doukışotlar, Tartaren'ler bile güler!

Ama, ne kadar şaşılacak şeydir ki, hayallerde yarattığı manzaranın bu sonsuz gülünçlüğüne rağmen; «kelle koltukta dövüşmek» terimi, zamanın politikacıları tarafından nedense hâlâ gayet ciddiyle kullanılıp durmaktadır.

Gülmüşpala:

«Biz kelle koltukta dövüşüyoruz!» diyor.

Muhalefet yazarları:

«Biz kelle koltukta dövüşüyoruz!» diyorlar.

Kendi sözlerine göre «Af» istiyenlerin kelleleri de koltukta... Af istemiyenlerin kelleleri de!.. «Y.T.P.», «C.H.P.» «C.M.P.» diye isimlerini hecelele hecelele hepimizi kekeme-ye çeviren bütün partilerin kelleleri koltukta!..

Demek ki, bu gidişle gün gelecek, biz biçareler, ortahıkta yerli yerinde duran birkaç «baş» bile bulamayacağız: Zira baksanıza: bütün kelleler koltukta...

Ama acaba bu mübarekler, kellelerini koltuklarına alarak değil de akıllarını başlarına alarak dövüşseler çok daha iyi etmezler mi dersiniz?

Hep bildiğiniz gibi, bu «kellesi koltukta» ların hepsi, vatan, millet, hürriyet, adalet uğrunda dövüştüklerini söylemektedirler. Vaktile «D.

P.» liler, «C.H.P.» ye karşı bu uğurda dövüşmüşlerdi.

Fakat bu dövüşün sonunda, giyâ çıkarları uğrunda mücadele edilen o biçare halkın payına düşen nasip, Ziya Paşanın şu malûm beytiyle inlemekten ibaret oldu:

«Eyvah, bu Bâziçede bizler yine yandık, «Zira, ki ziyan ortada, bilmem ne kazandık?»

Arkasından, C.H.P. liler, «D.P. lilere karşı güya aynı uğurda dövüş-tüler.

Ordunun işe karışması üzerine, bu sıkı maç yarıda kaldı.

D.P. yenildi ama, kimin galip geldiğini bir türlü öğrenemedik!

Kurucu Meclis, Anayasa, referandum, seçim, meçim karına hükümet, ikinci karma hükümet fa-lan, filân derken, sıra yine o baş cezası zamlara geldi ve halk efendimizin kısmetine yine Ziya Paşanın beytini tekrarlamak düştü:

«Eyvah bu Bâziçede bizler yine yandık!»

Fakat «kellesi koltukta» ların u-nuttukları pek çok şeylerden birisi de, halka spor-toto kadar bile pay çıkarmayan bu siyaset maçlarında, seyircilerin takatı nerdeyse tükenmek üzere bulunduklarıdır.

Herhalde kelleleri koltuklarında olduğu için dövüşenler görmüyor-lar ama, şimdi artık Ziya Paşayı da unutup, «Dertli» nin ağzından:

«Yıkılmış, yıkılmış hâneharâbız, «Abât olsak da bir, olmasak da bir!» Diyen seyirciler, siyaset pazarını Mithatpaşa stadına nerdeyse çevirmek üzeredirler.

Fakat buna rağmen onlar, etraf-larına hiç kulak vermeden, hâlâ: «Kellemiz koltukta, dövüşüyoruz!» larındakileri yendiler de, halk bun-

dan ne kazandı?...» diye sorsa, ne diyebileceklerdir?

Bence, bizim o mübarek «kellesi koltukta» ların öyle bir suale vere-bilecek hiç bir cevapları olamaz.

Nasıl olabilsin ki, bunların kar-sılarında, pantolonunun arkasına her gün bir yeni yama daha zam-molan bir biçare halk durmaktadır. Fakat siz benim:

«— Kellesi koltukta» deyip dur-duğuma bakmayın: Aslında, onla-rın kelleleri değil, gözleri koltuk-ta olduğunu hepimiz gibi, ben de biliyorum...

Siz:

«— O koltuk tekin değildir!»

Deseniz de bunlara meram anla-tamazsınız: Kendilerinin de açık-ladıkları gibi, bunları «baş» de-ğil, «kelle»!

Bunun içindir ki, ortada, koltuk var, kalay var, küfür var, sille var, tekme var, tokat var, yumruk var, şiş var, sopa var ve hülâsa kıyası-ya bir kavga kıyamet var ama, dâ-va yok...

Bu fikrîsiz, bu dâvasız, ve dolayı-sıyla bu yararsız kavga bana, pek eskiden okuduğum gerçekten enfes bir fıkracığı hatırlattı ki, şimdi ga-liba tam sırası geldiği için, «kellesi koltukta» lar konusunu, bu fıkrayı sizlerle de anlatmakla kapatmak istiyorum:

Beş Lâz kayıkcı, birbirlerinin ka-falarını, gözlerini, yarasıya dövüş-müş olarak, kan revan içinde kara-kola getiriliyor.

Karakolda komiser, kavgacıların en yaşlısı olan Temel Reise soru-yor:

«— Niçin çıktı bu kavga?»

«— Pi hazune yizdine...

«— Nasıl hazine bu?

«— Efendüm, tenize pulunmuş pi hazine pu... Pen 'onun altuya taksimını istedim. Uşaklar: «Ne-ten altıdır? Piz peş uşak teyilmi-yiik?» diye razı kelmeliler... Pen; «Aslana pay ayırmayacakmıyız?» tedum... Onlar: «Aslan adam teğül, takatur... Takaya pay tuşmez!» tedüler... Pen: «Aslan oraya olma-saydu, piz tenuze açulamayduk... Piz tenuze açulamayanda, hazuneyi pulamayuduk.. Pu sebeple hazune-ye te pir pay ayurmak kerektür!» tedüm.

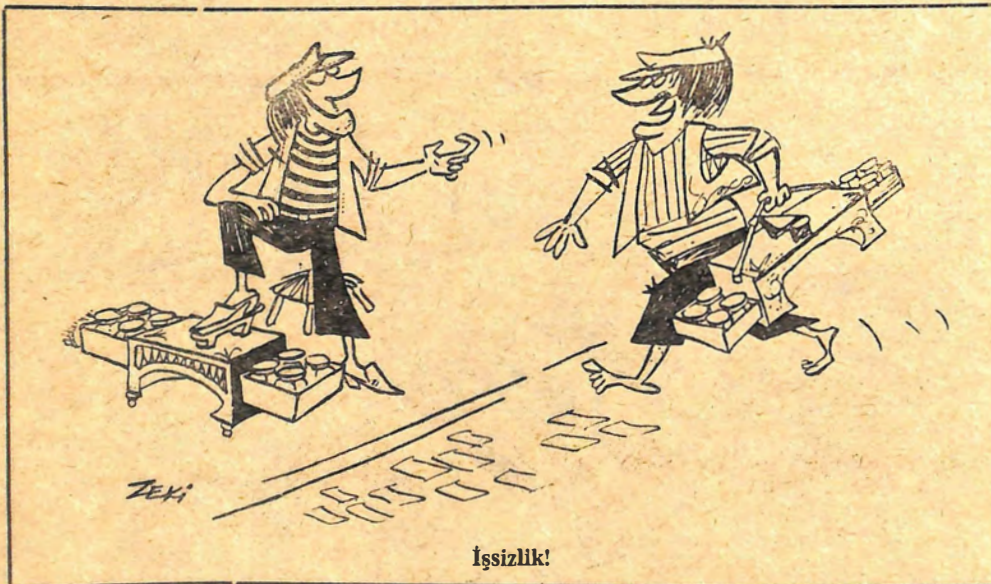
«Onlar: «Olmaz!» tedüler. Osman reiz penden yağa çıkup: «Olur!» tedu... Onlar: «Olmaz!» tedüler... «Kavga işte ha pu yüzen çıktı!»

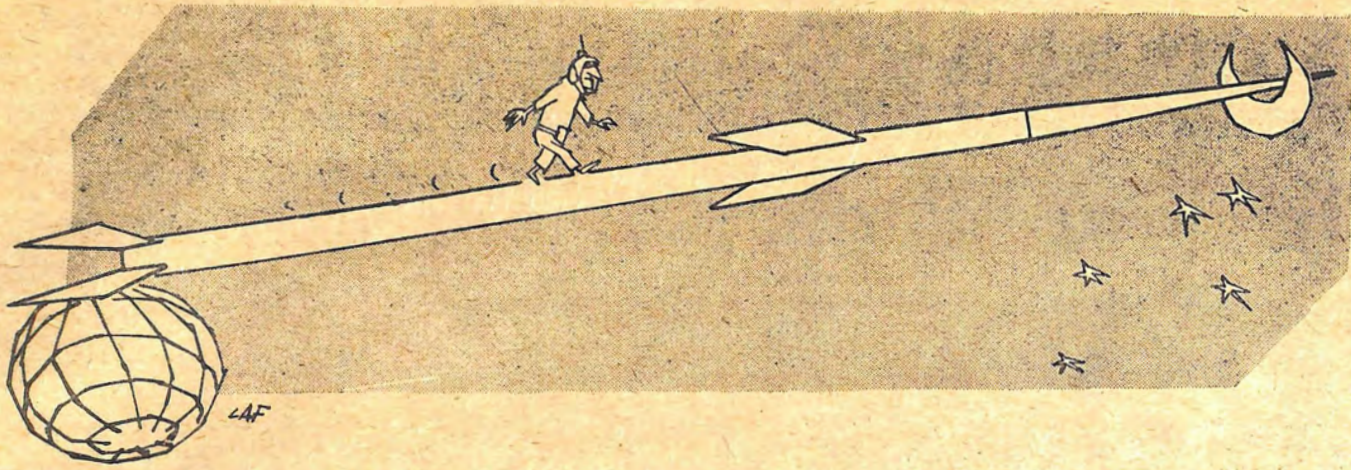
Komiser, hikâyeyi dikkatle dinle-dikten sonra soruyor:

«— Peki, nerde bulduğunuz hazi-ne?»

Ve bu suale, işte Temel Reis'in verdiği enfes cevap:

«— Yok efendüm... Pizde hazune ne keziyi? Hani aslana pineyduk.. tenuze açulayduk... Ha oraa, pir hazuna pulayduk tiye konuşayır-dık aramıza!..»

Batıda yürüyüş!

Alo!.. Alo!.. Burası Akbaba Radyo Yayın Postaları!.. Şangur-Şungur metre kısa dalga-
dan Adalet Partisi, Tangır-Tungur metre orta
dalga'dan politika radyosu!..

Sevgili dinleyiciler, aziz okuyucular!.. Geçen haftanın aktualite dünyası ordinaryüs siyaset yıldızlarının olağanüstü kaynaşması ile dolduğu için stüdyolarımız mikrofona başı yaygaralarını tesbit etmekte büyük güçlüklerle uğramıştır.

Korku ve heyecandan sesleri kısılan sanatçılarımızın usul ve figür hatalarını bağış-lamanız dileğiyle bu haftaki programımızı açıyoruz.

Haftanın ilk solisti taşkın ve şaşkın ses yıldızlarımızdan Bay Ragıp Gümüşpala!..

Gümüşpala :

Turnam gider isen bizim ellere,
A.P. nın çalımı geçti, diyesin!
Kayseri'yle nikâhlandı gizlice,
Bayar ile şerbet içti, diyesin!

Generaldi, lider oldu şaşırdı,
A.P. kazanında suyu taşırdı,
Koalisyon yaptı, koltuk aşırıldı,
O da bir devranmış, geçti, diyesin!

Hızlı giden tez yorulur demişler,
Gölge oldu zıpır zıpır kamışlar.
Gözünde toplandı bir sürü yaşlar,
İnönü'ye mendil açtı, diyesin!

Ve bağlantı :

Eğer sorarsan halinden
Bir canlı ölüyüm şimdi!
Bıktım siyasi tâlimden,
Yorulmuş veliyim şimdi!

Bayar girmiyor düşüme,
Ham meyva vurdum dışıma!
Tek kaldım kendi başıma,
İnönü kuluyum şimdi!

Çektiğimi kimse çekmez,
Yediğimi turşuyla pekmez,
Bulanık bulanık, akamaz,
Partinin seliyim şimdi!

Gümüşpala, der neyledim?
Kayserileri boyladım,
Yüzümü türâb eyledim,
Geçenin yoluyum şimdi!..

Sevgili dinleyiciler, ünlü ses ve politika yıldızı Pala Paşanın okuduğu yanık havalar karşısında duyulanan Y.T.P. sahnesinin baş

sanatçısı Ekrem Alican, Pala Paşa henüz mikrofona bşandan ayrılmadan stüdyomuzu şeffelendirdiği için şimdi iki liderin karşılıklı söyleşmesini dinliyeceksiniz:

Ekrem Alican :

Küheylân var iken binilmez taya,
Sonra bu yollarda kalırsın yaya,
Sen askerdin niçin çıktın ortaya?
Her taraf dikenli tel Gümüşpala!..

Gümüşpala :

Bindiğim küheylân demirkır attı,
Üzengiler gümüş, dizgin kat kattı.
Asıl senin atın dizi sakattı,
Fazla çamur çıktı yol, Alicanım!..

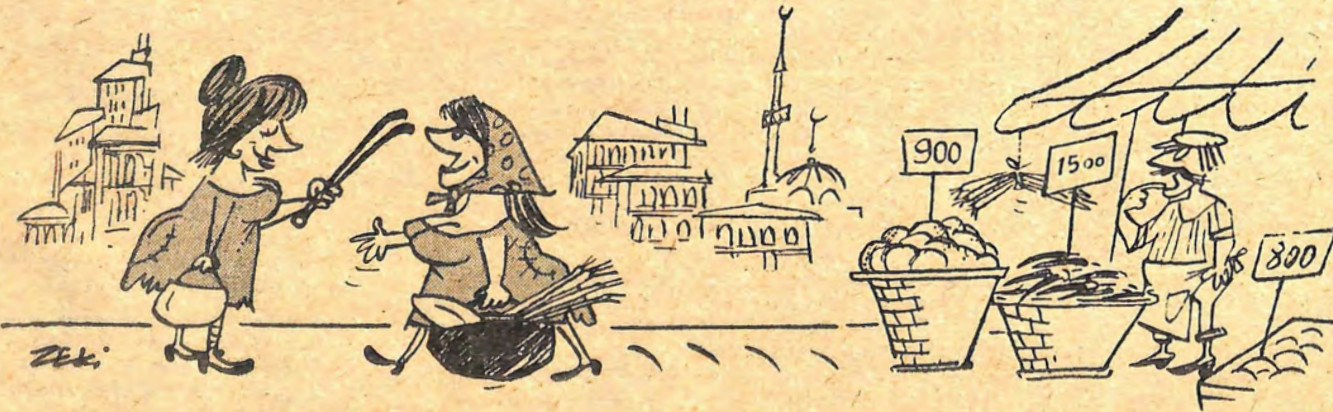
Ekrem Alican :

Sirtını vermiştin A.P. dağına,
Göz yumup güvendin yalnız sağına,
Tohum ektin Kayseri'nin bağına,
Kavurdu bir kızgın yel Gümüşpala!..

Gümüşpala :

İsmet Paşa bin elekten eledi,
Politika hançerini bileidi.
Çocuk yapıp kundağını beledi,
Örtü üzerine tül Alicanım,

Yandın Allah, yandım, gel Alicanım!..
Sayın dinleyicilerimiz, bu haftaki programımızı burada kapatıyoruz. Gelecek hafta tekrar buluşmak üzere hoşça kalın!..

— Maşa mı aldın Ayşanım?
— Ne yapayım kardeş, herşey ateş pahasına!

Ozanlarımızı tanıyalım :

EDİP PATLICANSEVER

Edip Patlıcansever 8 Ağustos 1928 de Beyazıtta Soğanağa mahallesi- nin kâğır bir evinde dünyaya gelmiştir. Doğumu pathcan mevsimine rastladığından olacak küçük yaşındanberi pathcana düşkünlüğü ile tanınmıştır. Patlıcan yemeklerinden özellikle imambayıldıyı, dolmayı, sikkmeyi, kızartmayı, patlıcan salatası, çöp kebabı, saksı kebabı, patlıcan kızartmayı severse de oturtmaya bayılır.

Edip, İstanbul Lisesini bitirdikten sonra bir yıl Tüksek Ticaret Okuluna devam ederek ticaretin sırrına ermiş ve derhal ticarete koymuştur. Çapalıcaşda bir antikacı dükkânı olup, burada şiirseven turistleri muhabbetle bağrına basmakta ve onlara Fatih Sultan Mehmedin otomobilinden sökülme yedek parçalarla Kanuni Sultan Süleymanın long-play koleksiyonunu satmaktadır. Dükkânında bulunan eşsiz antikalar arasında Baltacı Mehmet Paşanın uçkuru ile Katerinanın sütüni de bulunmaktadır.

İçki de Patlıcanseverin en sevdiği şeyler arasında yer almakta olduğundan, şairimiz boş zamanlarında öğle rakısı, akşam rakısı, gece rakısı içmekte ve sabaha karşı soluğu işkembeci dükkânında almaktadır. Kokoreççi Behçet, Meyhaneci Agop, Barmen Hakkı, İşkembeci Süleyman canciğer dostlarıdır.

Şairimiz şiirlerinde «anlamın çözümsel anlamsızlığı, şiirin deneysel bilincini saptar, oysa deneysel imajlarla de sosyal sorunların kişisel öznelliğine karşıt bulunabilir.» tezini savunmuştur. İkinci Yeni akımının sayılı kahramanlarından olması kendisine Yeditepe dergisinin L'egion De Bonne Heure armağanını kazandırmıştır. Kendisi sık sık şiirin anlamsızlığını ispatladıktan sonra gereksizliğini de ispatlayacağını söylemekte ve memleketimizde Sosyal Adaletin gerçekleşmesi için var gücüyle çalışmaktadır.

TIYATRO :

MARTI

Bu oyuna acıklı mı desem, gülünç mü desem? İyi mi desem, kötü mü desem? Ben de şaşırırım vallahi...

Martı'nın ilk temsiline gittim. Vestiyerin etrafı çiçek bahçesi sanki. İlk işim bir karanfil yürütüp göğsüme takmak oldu. Her zaman Ümit Deniz takacak değil ya?

Martı'yı Anton Çehov yazmış, değerli şair Behçet Necatigil çevirmiş dilimize, Yıldız Kenter de sahneye koymuş. Yazarının da itiraf ettiği gibi hayli ağır, hareketsiz bir oyun. Zaten iyi haber alan kaynaklardan duyduğuma göre oyunun ilk temsil gecesi olan 17 Ekim 1996 da o devrin anlayışsız ve nezaketsiz seyircileri yuhalamışlar bu oyunu. Doğrusu çok ayıp bir hareket. Gözünü seveyim İstanbul seyircisinin, kimsenin hatırı kalmasın diye her oyunu alkışlar.

Çehov bu oyunu için «eserimde manzara, edebiyat üzerine birçok konuşmalar, az hareket ve 80 kilo aşk var» diyor. (Görüyorsunuz ya neler biliyorum?) Beni en çok 80 kilo aşk düşündürdü ve o devrin kadınlarının şişman olduklarını hatırlayıp Çehov'a hak verdim. Fakat bu Yıldız Kenter'e göre 80 kilo değil tabii. Eti ne, budu ne kızcağızın? Olsa olsa 50 kilo ya gelir, ya gelmez. Sanatına gelince, o tartılmaz işte... Ayarlı ayarsız bütün tathıl, teraziler, basküller, kantarlar bu işte yaya kalır!

Oyundaki bütün sanatçılar gerçekten başarıya ulaştılar. Se-ma Özcan (Maşa), Güler S. Kıpçak (Polina), Erol Günaydın (Medvydenko), Müşfik Kenter (Konstantin) ve bilhassa Käm-

Kenter kardeşler.

ran Yüce (Sorin) rollerinde sanat değerlerini bir kere daha ortaya koydular. Kämran sanıyorum en başarılı kompozisyonlarından birini yarattı. Şair olduğu için kompozisyonu ötedenberi iyidir zaten. Şükran Güngör'e gelince, eğer aslına mutabıkça, cidden soğuk bir tip, daha doğrusu bir tipi yarattı!

Yıldız Kenter için ne söylene (yaşından başka) hepsi azdır. Tiyatromuzun büyük yıldızlarından biri olduğunu bir kere daha ispat etti. Görüyorsunuz ya ispat hakkı bir memleket için ne kadar lüzumludur...

Oyunun birinci perdesi ne yalan söyleyeyim biraz sıkıcıydı. Vaktaki Müşfik Kenter o zavallı martıyı çiftleyle vurdu, oyunun da rengi değişti birden. Ama tabii martının ahi tuttu Müşfik'i, oyunun sonunda kendini de vurdu. Perde kapanmasa oyuncular da seyircileri de vuracaktı. Sinirli insanların silah taşımaları doğru değildir zaten!

Edip Patlıcanseverin basılmış şiir kitapları şunlardır: İkinci Küstü, Oyun Bozanlık, Yer Elması Karanfiller, Petrol ve müştakları, Her Derde Antigone.

Şimdi okuyucularımıza Edip Patlıcanseverin ünlü bir şiirini biraz anlamlı olarak sunuyoruz.

Masa da masaymış ha!
Adam öksürükler aksırıklar içinde
Masaya pijamasını koydu
Pijamanın yanına terliği koydu
Fanilâsını kilotunu koydu
Karyola sesini kadın sesini
Yatağın yastığının yumuşaklığını
koydu

Adam masaya

İyi niyetlerini
Kötü niyetlerini
Sevdiklerini sevmediklerini
Eski karısını, metresini, sevgilisini
Kaynanasını kayınbabasını da koydu
Yedi kere yedi kırkdokuz ederdi
Adam masaya kırkdokuzun yarısını
koydu

Badem yeşillini koydu
Ten pembesini koydu
Yumurta sarısını koydu
Tokluğunu açlığını koydu
Anadan doğma soyundu
Çıplaklığını koydu
Masa da masaymış ha
Bir iki sallandı durdu!

Edip PATLICANSEVER

Haberler :

Münir Nureddin Konseri

Geçenlerde Saray Sinemasında başarılı bir konser veren Münir Nureddin Selçuk konserden sonra bir basın toplantısı yaparak yerli ve yabancı gazetecilere şu demeci vermiştir:

«Dört gün önce üşütmüştüm, üç gün önce nezle, iki gün önce bronşit, dün de grip oldum. Bugün kışılın sesimi açmak için İstanbul'un en şöhretli üç çilingiri tam dört saat uğraştılar, nihayet konserden yarım saat önce, Cezaevi Müdürlüğü'nün lütufkâr müsaadeleriyle cezaevinden celbedilen namli bir kasa hırsızımız on saniyede açtı sesimi. Gelen çiçeklerin yarısını ona vereceğim. Adını henüz öğrenemediğim bu vatandaşımız Alaturka Musiki tarihimizde her zaman şükranla anılacaktır.»

Üstadın konseri gerçekten çok başarılı geçmiş, bu arada Necmi Rıza'nın ağladığı görülmüştür. Üstadı alkışlamaktan avuçları patlayan 9 hanım dinleyici derhal İlk Yardım Hastanesine kaldırılmışlardır. Sağlık durumları iyiye doğru gitmektedir.

Koca Bebekler

Kısa bir süre önce Oraloğlu Tiyatrosunda temsiline başlanan Koca Bebekler sahneden kaldırılmaktadır. Halk galeyandadır. Üniversite gençlerinden ve şehrimiz aydınlarından 45.000 kişilik bir grup oyunun devamı için miting yapmışlar ve Vali Akı'ya ziyaretle bir buket takdim etmişlerdir. Oyunun kaldırılmaması için muhalefet mebusları meclise bir gensoru önergesi vermişlerdir. Olayla ilgili olarak Başbakan dün basın ve gençlik temsilcilerini kabul etmiş ve oyunun devamı için Lâle Oraloğlu'na demokratik yollardan baskı yapılacağını vaat etmiştir.

Müzeyen, Senarın kırdığı elma

Tanınmış şarkıcımız Müzeyyen Senar'ın irtel elmaları bir tutuşta kırıp ikiye ayırdığını duyduğunuzdur. (herkes fındık kurmaz ya!)

Senar geçenlerde çalıştığı gazinoda elma niyetine bir sarhoşun kafasını kırmak üzereyken vazgeçmiş ve şu sözleri söylemiştir:

— Kırmasına kıracaktım ya, içinden beyin çıkmaz da adam mahcup olur diye vazgeçtim

KAPALI MEKTUPLARA AÇIK CEVAPLAR

Sizin için

HER gazete, her Jergi, yazarları ve okuyucuları büyük bir düşünce ve duygu ailesidir. Bizler yazarız, içeriz. Sizler okursunuz, seyrederiniz. Yer yer gönül birliğine, kafa birliğine varırız. Yer yer ayrıldığımız olur.

Her gün postacının taşıdığı mektuplarda övgüden sövgye kadar, duygu taşkınlığının her çeşidi vardır...

Akbaba'yı en az yüz elli bin kişi okuyor. Yüz elli bin insanın nesi tıpatıp birbirine benzer ki, duygusu, düşüncesi tam birbirine uygun olsun!

Bakarız ki, güneydeki bir okuyucunun alkışladığı bir yazımızı, kuzeydeki bir okuyucumuz ısıklıyor!

Bu alkışlar ve ısıklar, sık sık kapalı bir zarf içinde bize kadar gelmektedir. Onlara birer birer cevap vermemize vaktimiz müsait değil. Ama, cevap vermemiğe de terbiyemiz müsait değil!

Düşündük: Bu mektuplar biriktikçe, aramızda bir konuşma, dertleşme, anlaşma konusu olsun. İşte «Kapalı mektuplara açık cevaplar» bu düşünce ile hazırlandı.

Bu başlık altında, yalnız okurlarımızın sorularını cevaplandırmakla kalmıyacağız. Akbaba, yine sizleri ilgilendiren, kendi düşünceleri, kendi hazırlıkları üstüne de bu sayfada açıklamalar yapacaktır.

Bir Müjde!

Birinci yazımıza tatlı bir müjde ile başlayalım: Akbaba Yayınevi, yepyeni, pırıl pırıl bir matbaa kuruyor... Uzun bir süredir en usta teknisyenlerin dikkatli çalışmalarıyla montajı yapılmakta olan dizgi ve baskı makinemiz, en geç bir ay içinde işlemeğe başlayacaktır.

Akbaba Matbaası: çalışmaya başladıktan sonra, derginizi, yepyeni harfler, yepyeni başlıklarla daha güzelleşmiş göreceksiniz.

Dizgide, baskıda, kullanılacak mürekkepte, elimizden gelen bütün fedakarlıklar yapılacaktır.

Plân ve kâğıt:

Türkiye'nin plânlı bir çalışma hayatına girdiği bugünlerde, mecmua ve kitap kâğıdının plân dışı tutulacağını sanmıyoruz.

Açık konuşalım: Yeryüzünde, artık Akbaba'nın kâğıdı kadar kötü kâğıda basılan dergi yoktur. Yalnız o kadar da değil, bizim kitaplarımız kadar âdi kâğıda basılan kitaplar da tanındığımız dünyada yok artık!

Biz, İzmit Kâğıt Fabrikalarını, kalite düşüklüğünde dünya rekorunu kıracak kötü kâğıtlar yapsın diye mi kurduk?..

Eşsiz portakallarımızı, elmalarımızı, şeftalilerimizi, üzümümüzü, incirlerimizi, ambalaj hünerini bilmeyişimizden nasıl dünya pazarına süremiyor, müşterisiz kalıyorsak, duygu ve düşünce ürünlerimizi de, beyaz, parlak kâğıtlar üstüne dökmemenin bahtsızlığı yüzünden, iç piyasada, hakkımız olan okuyucu çoğunluğunu elde edemiyoruz.

Dünya Basınında:

Sizlere, sevinerek bir müjde veriyim: Dünya basınında mizah, yalnız Türkiye'de ileri gitmektedir. Avrupa'da, şaşılacak bir gerileş var!

Fransa'nın, ömrü yarım yüzyıl aşan, dünyaca meşhur (Le Rire) i, boyca, küçüle küçüle Akbaba'nın yarısı oldu... O kadar da değil, haftada bir yerine de artık ayda bir çıkıyor!

Fransa bu... Nüktenin, zarafetin, hicvin ve politikanın vatanı!.. Ama, bir Akbaba'sı yok!

Alman'ların, savaştan önce iki mizah dergisi vardı: Kladeradaç, Semplisimus... Birincisi, çizgi ve baskı tekniğinde erişilmez bir güzellikteydi. Şimdi çıkmıyor... Semplisimus ise az satışı, hareketsiz, donuk bir dergi oldu.

Bunların içinde en çok İtalyan'ların (Il Travaso) suna acıyoruz: O ne çizgi güzelliği, o ne renk alımı, o ne baskı, o ne dizgi, o ne kâğıt harikasıydı!

Sevgili bir hastanın adım adım ö-

lümeye yuvarlandığını görür gibi, onun da her hafta biraz daha düşüğünü görüyorduk: Haftalıkken aylık oldu. Baştan başa mizah iken, yarısı magazin oldu... Nihayet, renk siz, ışıksız, kaba, dört yapraklık bir gazete oldu gitti...

— Peki, bizi neden bedava seyredivorlar?!

Sayın Çelikbaş!

Siz, politika hayatına, Bakanlık koltuğuna miting meydanından, kasaba arzuhalciliğinden gelmediniz. Çıktığınız yer, indığınız yerdan daha yüksek değildir. İsminizin başında unvanların en şerefli var: Profesör!

Biz, bu kâğıt dâvasını, kitaptan gelen size anlatamazsak kime anlatabiliriz?..

Biz, kilo başına yirmi kuruş daha fazla verelim. Siz kilo başına

yirmi kuruş daha kaybedin: Türk mecmualarının da biraz daha yüzü ağarsın...

İki tarafın yirmişer kuruşluk kaybindan memleket kültürünün neler kazanacağını anlatmak, sizin irfanınıza karşı saygısızlık olur.

Unutmayınız ve bekliyoruz sayın Çelikbaş.

O zaman:

İşte o zaman, sevgili okurlarımız, o özlediğimiz kâğıda kavuştuğumuz gün, size nasıl bir Akbaba vereceğimizi, şimdilik gözlerinizi kapayarak, tatlı bir hayal gibi düşününüz... Unutmayınız ki, her hakikat, önce bir hayaldir!

Bu yazımızla:

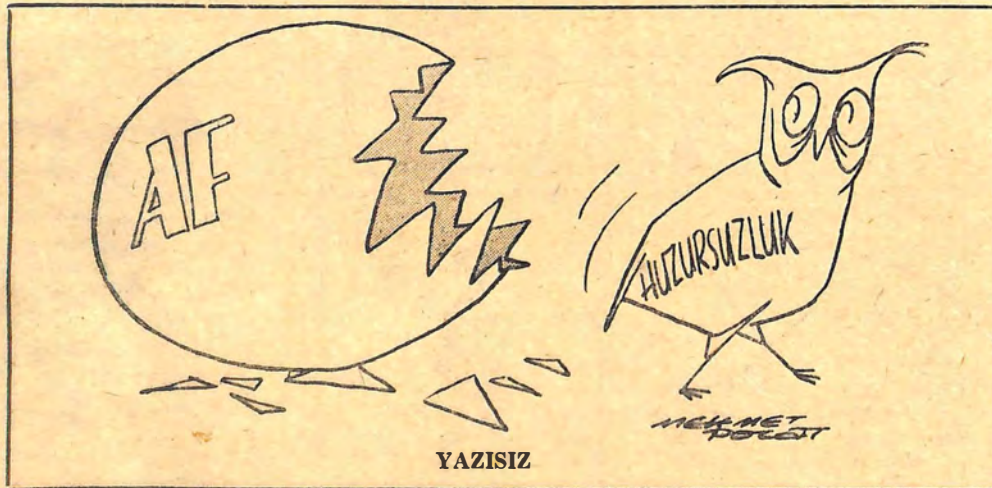
Biz «Kapalı Mektuplara Açık Cevaplar» başlığı altında çıkan bu ilk yazımızla, adı ve adresi belli bir okuyucumuza değil, ama bize bu konu üstünde sualler soran, yurdun dört köşesindeki yüzlerce okuyucumuza toptan bir cevap vermiş olduk...

Şu kadarını söyleyelim ki, Sanayi Bakanlığımızın, kâğıt konusunda bizi ve sizi sevindirecek kararına kadar da boş duracak değiliz.

Akbaba'nın yeni tesislerinde neler yapmaya hazırlandığını gelecek hafta konuşuruz.

Akbaba

9

YAZISIZ

Gümüşpala — Aman Paşam elimi bırakma!..

Meraklı kapıcı!

Çarşıdan dönen kadın kapıcıya sorar:

— Yolda postacıya rastgeldim, bize bir mektup gelmiş..

— Evet hammefendî. Mektub bende, şimdi getireyim.. Yalnız bunu söyleyim ki yazıları çok berbat, okunmuyor..

— Nasıl?..

— Ben okuyayım dedim, söke-medim. İkinci kattaki kiracıların üniversiteye giden oğullarına verdin, bir göz attı ve ben bunu okuyamam, deyip bana geri verdi!..

Küfür!

Genç adam, kucığındaki sevgilisine sorar:

— Şimdi kocan geliverirse ne der acaba?

Hoppa kadu, tatlı bir sesle cevap verir:

— Amaaan, düşündüğün şeye bak, ömründe hiç küfür işitmedin mi?

Kadın karakteri!

İki arkadaş, kadınlardan daha doğrusu kadınların karakterlerinden bahsediyorlardı:

— Kocasının iyiliğinden bahsedilen bir kadına tesadüf etmedim.

— Ben aynı fikrde değilim.. Dul kadınların çoğu ikinci kocalarına ilk kocalarının iyiliklerinden bahsederler.

İçerdekiler — Eyvah!.. Bütün

ANKARA MEKTUPLARI

Her görüşümde biraz daha ufacık görüyordum. Fizik bakımından!.. Her görüşümde de, Mecliste yerini alırken, bir Bakan iki büklümleşiyor: Arkasından kulağına fısıldamak için!.. Paşa da ona kulağını uzatarak uyanık, mısamahasız, kara gözleriyle dinliyor. Bu sefer de, tepeden tırnağa kadar içişleri Bakanı Bekata tam tekmil veriyordu kendisine fısıldıyarak.

Bakanlar, koltuklarını sessiz kuyuluklar olarak dolduruyorlardı. Bir iki anarşist açık gri elbise bu kuyuluğu açamıyordu..

Paşanın bir yanındaki Alcan, kendisine ait olmıyan fısıldaşmayı işitmek için terbiyeli başını uzaklaştırıyordu. Fevzi Çellikbaş önüne, derisi, biçimi: «Ben Avrupa'dan geldim» diyen hanım çantasına benzer bir evrak çantası yerleştirilmişti, herkese bol bol seyretiliyordu onun! Ecnebi bir sevgiyle övünürcesine!

CHP II AP II milletvekillerinin sırtları yuvarlaklaşmıştı, depar tabancasını bekleyen koşucuların sırtı gibi.. YTP fakir, ve iki millet partisi, tutumlarını ayarlayamamanın sallantısı içindeydiler. Hava buydu mecliste, İnönü sözü almadan önce. Sonra da değişmedi zaten!..

Hükümlü, ihtiyar!

«Hükümlü hasta..» «İhtiyar hasta..» diye bahsediyordu Paşa-Bayar'dan!

Çok rahat söylüyordu bu kelimeleri İnönü: «İhtiyar.. Hasta!..»

Bu iki söz iki şey düşündürdü bana: Bayar, genç olmuş muydu hiç?..

Ve siz, kaçınıcı baharınızdasınız Paşşşşam?..

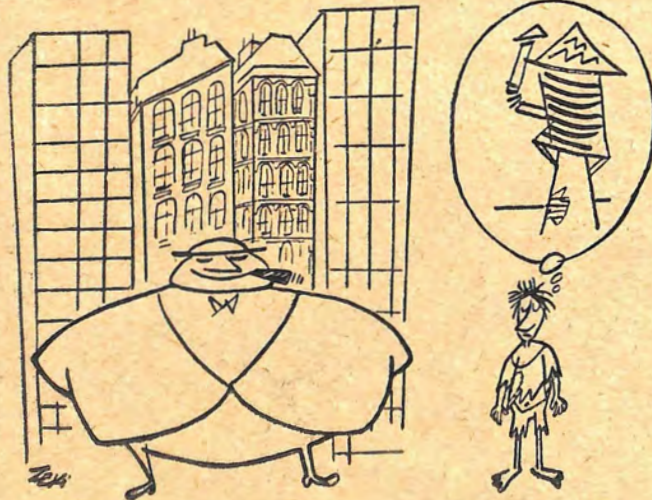
Çay kaşığı!

Beğenmedim bu konuşmayı hiç.. Memleketin içinde çalkandığı büyük meseleleri alıp, bu dev problemler ortasında, Celâl Bayar'ı, Süphan Dağı üstünde tesadüfen bulunmuş bir çay kaşığı hacmine indirebilirdi Paşa.

Tersini yaptı. Bütün dünyayı Celâl Bayar'ın etrafında döndürme-

ğe başladı. Belki kendisi için senelerdenberi bütün dünya öyle dönüyordu, amma bizim için değil!.. Bizze soran yoktu ki zaten.. Paşamız, yalnız kendini dinliyordu nabız olarak!

Bizde «en başların» bir âdeti vardır: Karşılarındakini sultani aptal sayarak konuşurlar. Karşılarındakiler de ısmarlama esvap gibi glyerler bu aptallığı!

YAZISIZ

Kokteyl F

Limitlerimiz suya düştü!..

Topaloğlu :

Paşadan önce, AP adına, birinci koalisyonun İçişleri Bakanı Topaloğlu söz almıştı. İyi sermemişlerdi AP liler sözcülerini.. Bir kere önceki fonksiyonu bakımından, sonra anadan doğma «uzlaştırıcı» oluşundan: «En uzlaştırmıyacak şeyler için bile!»

Şikâyet ediyordu heyecanlanmağa gayretlenen bir sesle, hükümetin tek taraflı hareketlerinden. Onca AP ezilirken hükümet kollarını ka-

Parkta...

Bir pazar günü, parkta oturan iki genç kadının yanına çapkın bir genç yaklaşıyor:

— Bu ayazda burada durulur mu, haydi gelin sizi sinemaya götürüeyim.

Kadınlardan biri lâfını keser:

— Biz tanımadığımız kimse ile sinemaya gidecek kadınlardan değiliz.. Haydi birimiz olsa ne ise.

Sevinç!

Kaynanasından şöyle bir telgraf almıştı:

«Treni kaçırdım. Yarın aynı saatte hareket edeceğim.»

Damat, sevinçle ellerini çırpıyor:

— Mükemmel, yarın aynı saatte hareket ederse yine treni kaçıracaktır.

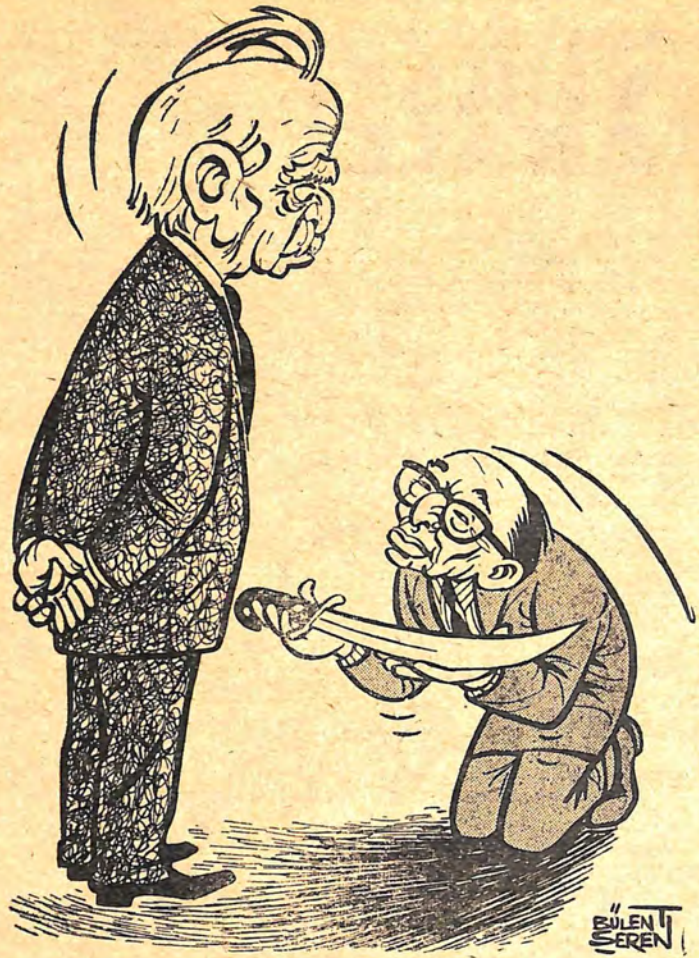
Sürüm!

Tanınmış İktisatçılarımızdan F. F. yolunu kesen dilencinin avucuna iki kuruş sıkıştırdı. Dilenci bir paraya bir F. F. ye bakarak söylendi:

— İki kuruş mu?.. Bu zamanda iki kuruşla ne yapılır?

Meşhur İktisatçı hemen cevabı verdi:

— Sen de ilk karşına çıkan bir fukaraya verirsin!..

Teslim!

ANKARA MEKTUPLARI

vuşturup bakıyordu sadece... E Topaloğlum, hükümeti bugüne dek meseleler önünde «kavuşuk» koldan başka tutumda gördünse bir tek kere haber ver. HABER VER!.. Kavuşuk kol rahat poz, daha rahatını kim nerde bulsun?..

Tertip!

AP meclisi terketmişli.. Tertip bayattı, bayat!.. 20 yıllık tertipti bu! Yeni birşey icad edemiyordu kimse «tertipte» bile.. Ben fakir hep üstüme vazife olmaları meseleleri için tasalanmakta devam ediyordum:

«Peki bunlar sebep bulup çıktılar.. Bir evde bile, sebep bulup evi terketmek kolay.. Fakat dönmek için örselenmeden ne sebep bulacaklar?.. Dönmek için sebep bulmak güç!»

Kuyruk acısı!

Amiyâne deyimle bu: Paşanın bir kuyruk acısı var! Hayıl derin ki bir türlü skatrlize olamıyor: «Sep» derken, 22 Şubatçılara çatıyor... «Sepet» derken, 22 Şubat macerasından dem vuruyor... Bayar derken, gene o konuya dâhıyor. Vah Paşam

vah, demek seni o kadar sarstılar şu genç yirmi iki Şubatçılar, kimse-nin sarsamadığı seni!.. Lâf aramızda bu kadar gösterme «İnciğinin» derinliğini!.. 22 Şubatçılar sana inciklerini bunca gösteriyorlar mı?

Turistik belge!..

Bu isimde bir komedi oynasa Muammer Karaca tam yeri ve zamanı.. Turistik Belge..

İçerde, yağlı enseli, açılmış tepeli, «formunda» tam yirmi adet hağa vardı. Ne bir eksik ne bir fazla. Bir kızcağız ortalarda göbek kıvrıyordu. Davulun derisinde patıyan tokmak kulak zarının üstünde pathıyordu daha fazla. Garsonlar kaçakçı hareketleriyle oraya buraya hesap pusulaları sıkıştırıyorlardı. Tesadüfen düşmüş 2 çocuklu bir aile reisi hesap pusulasına göz atar atmaz bir «İh» dedi şaşkınlıktan. Yetmiş iki lira yazıyordu pusulada, ekşiliğe kaçmış bir ayran, bir cılız salata, ve parçası sayılı dört porsiyon kebab için... «İh»... Tabii ki «İh!..» Bundan birkaç zaman önce aileler gelirdi buraya ve bunun dörtte birine doyarlardı.

Bu çiftlik lokantasını Atatürk kurmuştu. Çorak Ankara'nın aileleri «pazarleyin» burada nefes alabilirler diye. Nitekim alıyorlardı da, nefesin güç olduğu başkentte... Ama şimdi Çiftlik Lokantasına Turistik Belge verildi ahbablar, turistik belge! O da kalça kıvrıran bir kız reyledi, ve nefes çıktı yetmiş iki liraya.. Alabilirsen al: İh!..

NİMET ARZIK

— Affın yaptıklarını gördün mü?

YÜKSEK ADALET

Raskatov, Kirilov'un çalışma odasına girdiği zaman, Kirilov'un bayağı canı sıkıldı ve:

— Bir bu eksikti, diye homurdandı, buraya gelmek de nerden aklına esti? Görüyorsun ki, ben çalışan bir insanım. Sen ise, boş geçen boş kalfası gibi, orda burda sürüttükten sonra doğru buraya damlıyorsun. Başkalarını rahatsız etmekten başka bir marifetin yok mu senin, kuzum?!

Raskatov, ev sahibinin öfkelenmesine hiç aldırmaz etmeden, sere serpe divana uzandı, eldivenlerini dizine vurup şaklattı ve ıslık çalmaya başladı. Başını çevirmeden:

— Çalışyorsun ha? Senin için bundan daha kötü bir şey olamaz! Zaten siz çalışanlar hep böylesinizdir: Ömrün gelip geçiyor, sen hâlâ koyduğum yerde otluyorsun; şu cansıkıcı, mânasız dosyalara dalıp gitmişsin, başını kaldırp bir an etrafına bile bakmıyorsun.

Ev sahibi, misafirinin böyle bir karşılanmadan sonra gücenip derhal gideceğini umarak, suratını astı ve hiç sesini çıkarmadı; fakat Raskatov o tıynetinde bir insan olmadığı için, onun bu hareketini umursamadı bile: Üstelik, pis pis esniyerek gerindi, ıslıkla «Carmen» den bir parça çaldı ve sonra bir-

denbire kahkahalarla gülmeğe başladı.

Ev sahibi Kirilov, onu yan yan süzerek:

— Ne oluyorsun yahu? diye sordu.

— Simonov'un karısını tanıyor musun?

— Acayip bir 'sual: Simonov bizim dostumuz, nasıl tanımam?!..

— Ben de aksini söylemedim ya! Elbette dostumuz... Şu anda suratının ne şekil aldığını görmeyi çok isterdim doğrusu.

Kirilov, lâkayt bir tavırla:

— Simonov'a ne oldu? diye sordu.

— Ne mi oldu? Vallahi kimseye söylemeyecektim ama, hadi neyse sana anlatayım... Yalnız, söyleyeceklerim ikimiz arasında kalacak!

Kirilov, «Pekiy anlat, benden bir şey çıkmaz...» ve «Sırlarınla yerin dibine batasın» gibi, bir takım anlaşmaz şeyler mırıldandı.

Fakat Raskatov, anlatmak arzusu ile için için yandıgından, ne olduğu pek anlaşılmayan bu mırıldanmaları, söze başlaması için samimi bir davet olarak kabul etti:

— İşte anlatıyorum, dinle! Simo-

nov'un karısı Olga Mihailovna, cazip bir kadındır, değil mi?

— Ee... Böyle olduğunu kabul etmek bile, bundan ne çıkar? Biz Simonov'u kıskanıyoruz, bütün mesele bundan ibaret...

— Yok be birader, öyle zannettiğin gibi değil, sözümü kesme de anlatayım! Bu gün artık Simonov değil, ben kıskanılacak durumdayım.

Kirilov, oturduğu yerden fırlayarak:

— Bu da ne demek oluyor?! dedi.

— Söyledim ya... Uzun zamandan beri Simonov'un karısı hoşuma gitmekteydi. Senin anlıyacağın, ona karşı pek fazla bir tutkunluğum da yoktu... Şöyle biraz gönül eğlendiriyim dedim. Kendisine azıcık kur yaptım. Hani aslına bakılacak olursa, buna kur demek bile caiz değildi ve bunun, başıma neler açabileceği, aklımın kenarından bile geçmiyordu. Fakat bu gün ona yolda rastlayınca, işin rengi değişti; birdenbire içimden onu takip etmek arzusu yükseldi. Sıkı adımlarla peşinden yürüdüm. Derken konuşmağa başladık. Söz arasında, bu gün benim doğum günüm olduğunu uy-

durdum ve bu münasebetle kendisini bir şişe şarap içmeğe davet ettim. Lokantaya girdiğimizde garsona gizlice işaret ederek, bize bir Séparée hususi loca göstermesini bildirdim. İşte orada... masumane öpücüklerle başladık ve nasıl bitirdik biliyor musun?... Ha-ha-ha! Şu Simonov'a acıyorum doğrusu; pek zavallı bir adam... Aldatılmış kocaların suratlarının nasıl asıldığını görmek için, bu işin arkasından onun yüzüne bakmak herhalde pek eğlenceli olacaktır, değil mi?

Kirilov, canının sıkıldığını açıkça gösteren hareketlerle odanın içinde bir aşağı bir yukarı gidip gelmeğe başladı. Bir ara durarak:

— Buraya bak, Raskatov! dedi. Bu senin yaptığın düpedüz edepsizliktir! Simonov senin arkadaşın ayol!

— Öyle mi, şekerim! Doğru söze ne denir? Yalnız sana şunu söyleyeyim ki, arkadaşlık başka bir şey, pek güzel bir kadın ise bambaşka bir şeydir...

— İyi ama, sen bu hareketinle onun aile ocağına leke sürmüş oluyorsun.

— Bırak şu saçma lâfları. Sana kalırsa, herkes zemzemle yıkanmıştır, en ufak bir günah işliyoruz. Bal gibi işleniyor işte...

— Onun dostluğuna, sana olan güvenine ihanet ettin!

— Ohooo! Ben ne söylüyorum, sazım ne çalıyor. Bu halinle tıpkı toy delikanlılara benziyorsun. Vazgeç bu sevdadan! Her şeyi müthiş iz'am ediyorsun, Kirilov! Vallahi, böyle olduğunu hiç tahmin etmezdim! Bugünkü hayatta bu kadar hanımevlâdı olmanın hiç yeri yoktur. Hani herkesin bildiği bir atasözü vardır: «Ayağına gelen kısmeti tepme!»

Kirilov susuyordu; halinden, bir şeyler düşündüğü anlaşılıyordu. Sonra, değişik ve titrek bir sesle sordu:

— Demek, en iyi arkadaşının namuslu karısını ayartmanın sence hiçbir önemi yok, öyle mi?

— Ne yapalım yani, kardeşim! Bu gün herkes sadece kendini düşünüyor.

Kirilov, birdenbire sıçrayıp ayağa kalktı, Raskatov'un eline sarıldı ve kuvvetle sıktı.

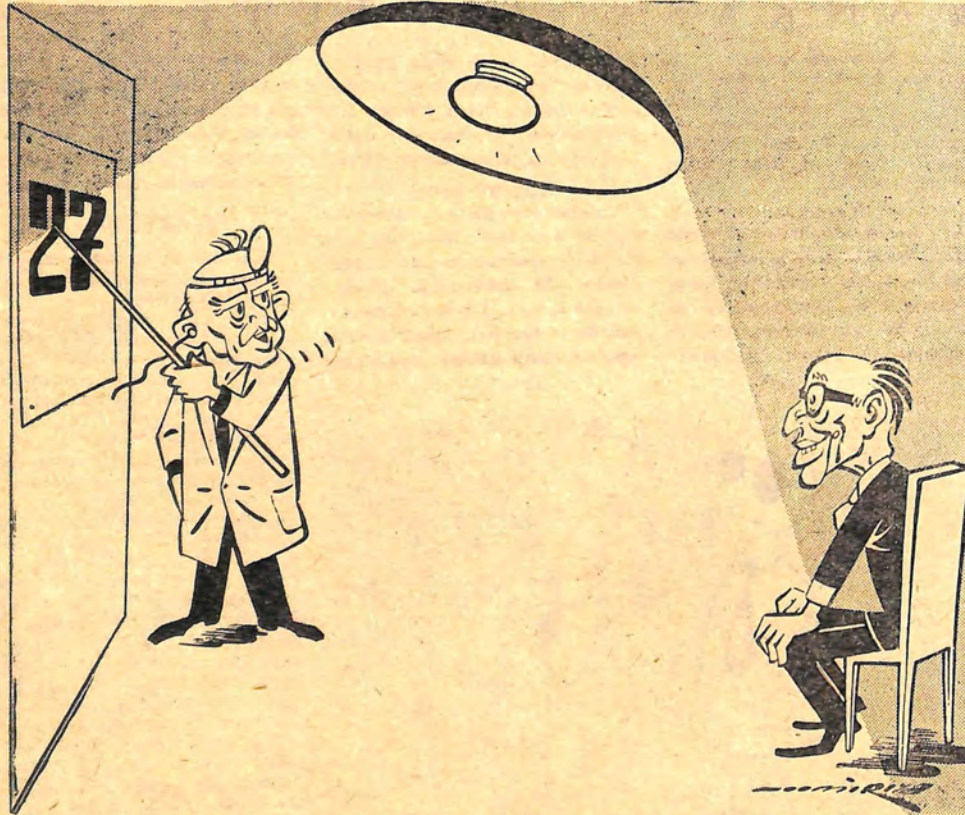
— Teşekkür ederim, çok sevgili dostum!! Beni vicdan azabı çekmekten nasıl kurtardığını, içimin ne kadar ferahladığını bir bilsen!

Raskatov, son derece şaşkına dönmüştü.

— Ne oluyorsun yahu? Bu sözlerinle ne demek istiyorsun?

— Ah, Raskatov, son zamanlarda başıma geleni bir bilseydin. Bilhassa senin yüzüne bakmak benim için ne kadar güç ve azip vericiydi, tasavvur edemezsin... Fakat senin bu itirafın yüreğime su serpti doğrusu; ağır bir yükün altından kalkmışım gibi hissediyorum şimdi kendimi...

— Be adam, öyle abuk sabuk ne

İnönü — Bu kaç?
Gümüşpala — Yetmiş iki!..

söylenip duruyorsun! Ne anlatacaksan doğru dürüst anlat!

Kirilov, bayağı heyecanlanmıştı, sesinin tonu bunu gösteriyordu; âdeti kendinden geçerek:

— Dinle, Raskatov! dedi. Şimdi sana her şeyi itiraf edebilmek, benim için ne saadet! Oh, Raskatov, şunu bil ki, senin Simonov'a yaptığını, ben de aynen sana yaptım.

Raskatov, donmuş gibi olduğu yerde kaldı ve sanki kendisini bir şeyden korumak istiyormuş gibi, sadece ellerini ileri doğru uzattı.

Betibenzî atmıştı. Sesi titriyerek, yavaşça:

— Sen... Sen ha... dedi, sus, sözümü kesme! Bu sözlerinle, karım Katya ile şey yaptığını, yani onunla kırıştırdığını söylemek istemiyorsun, değil mi?...

— Maalesef olanlar oldu bir kere! Bu yaptığımdan pişmanlık duyuyorum; şu anda müthiş vicdan azabı çekmekteyim. Fakat elimde değil;

bir an geldi, kendimi kasırgaya tutulmuş gibi hissettim; başım dehşetli dönmeye başladı. Şunu söyleyeyim ki, senin karın da bir güzellik timsali, daha doğrusu bir âfet...

Raskatov, yaralı bir hayvan gibi inliyordu. Bitap bir halde divana çöktü.

— Demek sen bana bunu yapacaktın, ha! Hem de en iyi dostuna!?

— İyi ama, aynı şeyi sen de pekâlâ Simonov'a yaptın...

— Bana bak, öyle ne «Simonov, Simonov» diye söylenip duruyorsun! Şimdi benden bahsediyoruz, Simonov'dan değil! Aman Allahım, bu ne âdilik, bu ne namussuzluk!

Kirilov, soğukkanlılıkla:

— Neden namussuzluk oluyormuş? diye sordu.

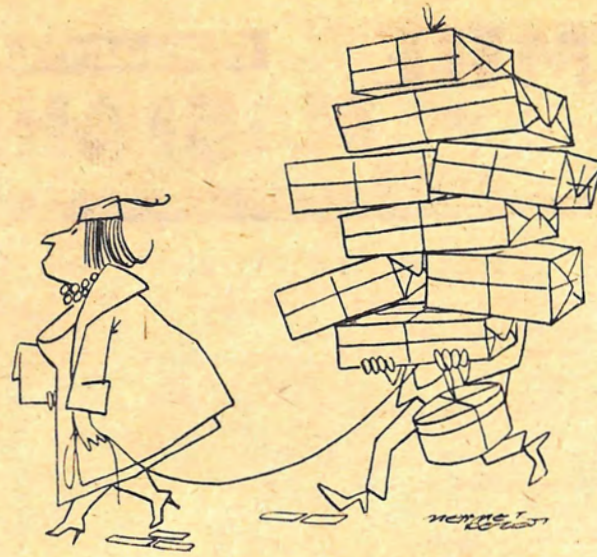
— Daha biraz evvel, kazandığın zaferden dolayı duyduğun sevinci anlatan sen değil miydin? Müsaade edersen, şimdi de sıra bende... Bırak birazcık da ben sevineyim.

— Lânet olsun! Aile hayatımı mahvettin sen!

— Dur bakalım! Hani herkesin zembemle yıkanmadığını söylüyordun?!

— Sen, benim en yakın arkadaşım olan sen, bana bunu yapmaya cür'et ediyorsun, ha!

— Hayatta hanımevlâdı olmanın hiç yeri yok diyen de sendin. Şunu bil ki kardeşim, hayat çok zalimdir, kimsenin gözüne yaşına batmaz... Bu gün herkes yalnız şu

YAZISIZ

nu biliyor: Ayağına gelen kısmeti tepme. Bunları biraz evvel sen yumurtladın, şimdi niye kabul etmiyorsun, kardeşim?...

Raskatov, birden divandan kalktı; evvelce pembe pembe olan yüzü bir anda kirlî sarı bir renge bürünmüştü... Ancak pek güçlükle konuşabiliyordu. Sanki boğazında kalan bir lokmayı yutmak istiyormuş gibi, boğuk bir sesle:

— Pekâlâ, dedi, şimdi beni dinle, dostum! Olga Mihailovna hakkında anlattıklarımın hepsi uydurmadır. Aramızda hiçbir şey geçmemiştir! Sadece, şahsımı ilgilendiren bir zaferle böbürlenmek, senin anlıyacağın, sana caka satmak istedim. Ona el sürmek kimin haddi... E, şimdi bir diyeceğin kaldı mı?

Sonra ağzında toplanan suyu güçlükle yuttu.

Kirilov'un yüzü parladı; birden Raskatov'un üzerine atıldı, eline yapışıp, minnet ve şükran hisleriyle sıkı.

— Doğru söylüyorsun, değil mi? Aranızda şahiden hiçbir şey geçmedi mi? Allaha şükürler olsun, Allah'a şükürler olsun!

Raskatov, suratını asarak:

— Evet, dedi, benimle Madam Simonova arasında hiçbir şey geçmedi! Seni temin ederim! Demin yalan söyledim. Fakat sen! Ya sen? Bir yılan gibi sinsice evime girdin, karımın aklını çeldin ve sana olan

güvenimi kötüye kullandın.

Kirilov'un yüzü ışıltı ışıltı parlıyor, neşeli neşeli gülüyordu. Ellerini Raskatov'un omuzuna koydu ve:

— Fakat, dedi, senin karınla benim aramda da hiçbir şey geçmemiştir! İstersen bir de yemin edeyim. Maksadım sadece, Simonov'un karısına yaptığın alçaklık yüzünden seni cezalandırmaktı. Bunun üzerine, ben de karın Katharina Georgrevina hakkında böyle bir yalan uydurdum... İnşallah, bu mânasız hareketimden dolayı karın beni affeder!

Raskatov'un yüzüne, çökük çehresini birdenbire güzelleştiren o pembe ve canlılık tekrar geldi.

Sevinçli bir telaşla:

— Oh, sahi mi söylüyorsun? dedi. Hakikaten Katya ile senin aranda hiçbir şey geçmedi, değil mi? Yemin eder misin?

Kirilov,

— Annemin başı üzerine yemin ederim, dedi ve misafirin gözlerinin içine mertçe baktı. Misafirin yüzünde birden güller açtı, yanaklarına ve dudaklarına renk geldi. Âdeti odanın içine güneş doğmuştu. Raskatov, iki dakika kadar ev sahibine dikkatli dikkatli baktı, sonra birden gülmeğe başladı. Kahkaha atmaktan iki buklüm oluyor, yere düşmemek için sandalyenin arkasını sıkı sıkı tutuyordu.

Ev sahibi pek ürkek:

— Ne oluyor sana böyle, kuzum? dedi.

— Ne mi oluyor... Bak anlatacayım... Oh... oh, amanın dayanamayacağım. Ne diyordum? Ha, bak! Ben sana yine yalan söyledim, seni aldattım; Simonov'un karısı için demek istiyordum. Demin anlattıklarımın hepsi doğru idi! Seni sadece denemek istiyordum. Of, dayanamayacağım, gülmekten ölüyorum. Evet, seni denemek istedim... Karım Katya ile aranda bir şey var mı diye... Fakat evimde her şeyin yolunda gittiğini öğrendikten sonra, gerisi beni ilgilendirmez. Başkalarıyla ne halt yersen ye, bana ne... Evet, Simonıçka ile şarap içtim! Simonıçka ile öpüştüm ve daha neler neler de neler. Fakat sen bana yemin ettin! Anlarsın ya!

Bu sözlerle güya arkadaşını korkutmak istiyordu.

Biraz evvelki huzursuzluğundan ve endişesinden hiçbir eser kalmamıştı. Yüzü ışıltı ışıltı parlıyordu; gözlerinde bir zafer pırıltısı vardı.

Kirilov, nefretle yüzünü buruşturarak:

— Sana bir şey söyleyeyim mi? dedi. Hemen burdan baş git! Bu mânasız hareketlerinle beni işimden alkoymaktan başka bir halt yediğin yok. Çabuk kaybol!

— Pekiyi, pekiyi, kızma, gidiyorum işte, sevgili dostum. Seni biraz eğlenderim dedim...

Bunu söyledikten sonra şapkasını aldı, ev sahibinin omuzuna dostça vurarak çıkıp gitti.

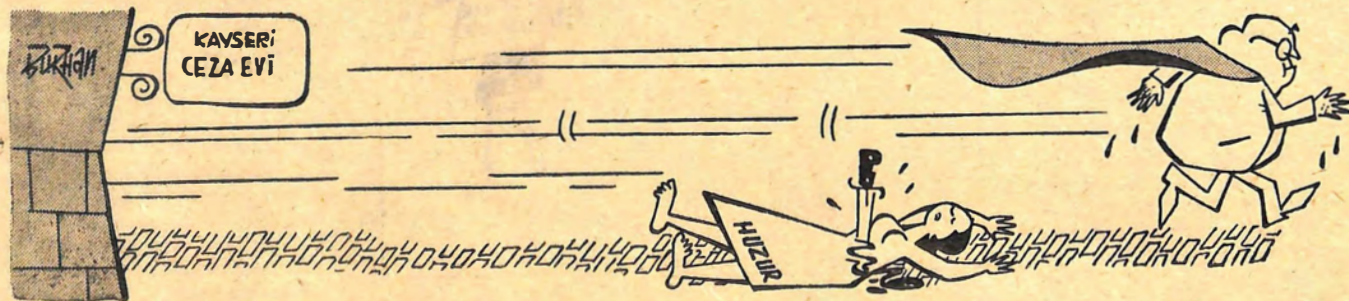
Yalnız kalan Kirilov, kulak verecek evin kapısının kapanmasını bekledi, sonra ahizeyi eline aldı.

— Alo, lütfen 9214'ü bağlar mısınız! Raskatov'un evi mi efendim? Oo, siz misiniz, Katharina Georgrevina? Evet, evet, ben Kirilov'um. Geçen Çarşamba bana, ancak kocanız sizi aldattığı takdirde benim olacağınızı söylemişsiniz. Kocanız sizi aldattı. Nasıl mı olur? Oldu bile! Demin burdaydı, bana her şeyi anlattı. Ne mi anlattı? Telefonda söyleyemem, tafsilâtını başbaşa kalınca konuşuruz, olmaz mı? Hadi gelin artık, sizi bekliyorum, nonoşum...

Tekrar yerine konan ahizenin çıkardığı ses, âdeti, yüksek adaletin böylece tecelli etmiş olduğunu bildirir gibi, bir müddet odanın duvarlarında yankılar yaptı.

Münip KORUYAN

Cezaevinden çıkan bir mahkûm, tekrar cinayet işledi. (Gazeteler)

YAZISIZ

PEMBE

Sermet Muhtar Alus

MAŞLAHLI

HANIM

— 68 —

— Miri muhterem buyurun... İh-ya edin... İkbâl bahşeyleyin!.. Teşerrüf edelim, sohbetinizden kâmyap olalım...

Enişte, fesi basar basmaz ver elini efendi hazretlerinin huzuru.

Bilmukabele teşrif buyuran Kazasker efendi, bizimkiler sokak kapılarında karşıladılar; koltuğuna girip içeri aldılar; misafir odasında ki baş sedire oturtular.

Taziz, tekrim hususunda, enişte ile Kanarya yarıştalar...

Sofada kapı aralığından seyrediyordum.

Mingayri haddin deyip sağ dizi yere koyarak, gözleri aşağı indirek, sigara takdim etmeler, kibrit çakmalar mı?.. Agavni'nin elinden kahve tepsisini kapıp, filcanı biri, zarfı öteki, vermeğe kalkışmalar mı?...

Ne emredersiniz velinimet?... Çubuk mu, nargile mi, enfiye mi?... Dilediğinizi söyleyin, şimdi hazır edelim, demeler mi?...

Enişte, başlamıştı cevherleri sağmağa:

Ailemizin ebaan ceddin sunufu ilmiye mensupluğu... Benim, devri Selimi Salis şeyhülislâmlarından İmamecizade meşhur Zeytullah molla ahfadından olduğum... Babamın, huzur dersamlığı, ilimde deniz deryalığı, kurra hafızlığı... Ayşe hanımın zevcinin dokuz kere Mısır molahlığına, altı kere Trablusşam kadılığına, dört kere Edirne naipliğine gidişi; Hicaz'da mücavirken, rahmeti rahmana kavuşunca, hatunun Deraliye'ye dönüşü... Kendisinin, 7 kere haccülharemeynliği, hattatlığı, şairliği; kaç bin beyitlik, gayri matbu bir divan sahipliği...

Arkadan, girdi hususiyete: Genç yaşında, bir zevci nalâyık, açıkçası bir uçarı serseri yüzünden bedbahtlığım, felâketzedeliğim... Talii makûs, nasipsizlik, bahtsızlık neticesi püryanlığım... Taze dulluğumdan ötürü, arka eteğimin bile tehlikesi, düşman kesilebilmesi... Kuru iftiralar korkusundan sinirlere, evhamlara uğradığım... Erkeğe düşemediğim için, kuruntu, mallûliya getirdiğim...

Kazasker efendi, gözleri fal taşı; (Vah zavallı yavru!.. Vah biçare

kuzul... Vah boynu bükük kumru!..) diye diye dinliyor, (Bakındı şu nankör feleğin germü serdine, bakındı şu ruyü zemin melâikelerinin çektiği azabı cehime!..) diyerek, kalkıp kalkıp oturuyordu.

Kanarya'nın rivayetine bakılırsa, bunağın gözleri bile yaşarmış; (tazeciği kurtaracak, yüzünü güldürecek benim!) diye haykırmış ve demiş ki:

— Sinire bire bir nefesim vardır. Kumrumu 7 gün nefes edeyim; bir şeyciği kalırsa, sekizinci günden tezi yok, Fatih camiindeki en yüksek kürsiye çıkarım... Sözüme söz, bilâhi yapar mıyım yaparım... Fatih'te ne kadar softa varsa hepsini etrafıma toplar: (İşte gördünüz ya, derim, ben Rumeli Kazaskeri semahatlı Dâna efendi hazretleri dedikleri herifim... Sözümden yalancı çıktım... Hem kime?... Âlemi mânama girip beni imtihana çeken bir melege... Bana, sırmalı kazasker sarığıyla sof binişin lüzumu yok... Şunları alıp, setri avret için bir çul bulun, kendi kendimi çayıra salacağım!...

Elinden gelse o saniye soluğu odamda alacaktım...

— Buhranı henüz yatıştı; dalgın yatıyor... Beş on dakika müsaade buyurun; yavaşca uyandırılmı, melisesini içirelim, ruhunu koklatalım; biraz kendine gelsin, hemen teşrif buyurun! deyip önüne geçebilmişler...

Enişte, beni bir kenara çekmiş, diyordu ki:

— Manevramızda muvaffak olduk; Kandiye kalesini fethettik, hattâ hâk ile yeksan eyledik... Bakayım sana... Sürdün sürüştürdün, taktın takıştırdın mı?.. Hülâsa, hazır ve müheyya mısın?... Hazreti şimdi yanına getireceğim... Zerze miktarı kayguya da hacet yok; zira velimisal bir zatı mübarekin hanemizi ziyaretinden civar da şüphelenmez; bilâkis, suizanları gider, vesveseleri def ve refolunur...

Kazasker efendi, az hinoğlu hınlerden değilmiş. Eli maşalı karısını çoktan dehlemiş, enişte için, yandıklara demiş ki:

— İçerideki zatı şerif kimdir biliyor musunuz?... Ehibbayı kadime-

den, esbak Beykoz kadısı, Sarıyerli Neşat molla... Biz araba ile çarşı boyundan geçerken, kahvede oturuyormuş... Beni görünce seslenmiş, duyuramamış... Arabacıdan evi öğrenip hemen buraya koşmuş... Başımıza gelenlerden haberiniz yok... Halime baksamıza, yüreğime iniyor, hakkınızı helâl edin!.. Neşat molla gözleriyle görmüş; bizim boyu devrilesi oğlan, o mor feraceli yellozla, kolkola vapura atlayıp kaçmamış mı?... Şimdi ister misin doğru Erenköyüne gitsinler, köşk boş diye kurulsunlar, Gâvur imama nikâh: kıydırsınlar... Aman hatuncuğum, her şey senden bitecek... Dakika geçirmeden gelini yanına al, dadiyi, bacıyı peşine tak, ilk vapura binip Erenköyüne atla... Kalfa ile ahi-retlik kız burada kalsın; bu lânet eve avuç dolusu para verildi; bari bir kaç gün ben kalayım, bir müddet Çirçir suyu nûş edip mesane sızılarımı tedavi edeyim...

Büyük hanımla tevabihin boğçalarla, sepetlerle evden çıkışlarını görmüştük te akıl sır erdirememiştik... Meğerse koğulmuş gibi dışarı uğramalarının sebebi varmış...

Karyolaya girmiştim.

Kazasker efendi önde, enişte, Kanarya, Agavni arkada, odaya geldiler.

Tayfurun düğününde, torununa kuşak bağlanırken, atyon tiryakileri gibi başı önüne düşen, sivrisinek gibi vizildiyen, tirit nerede, takyeyi kaşının üstüne yıkmış, bastığı yeri gıcırdatan zendust nerede?... Aralarında dünyalar var...

Daha kahve önüne getirilmeden, nefes edeceğim diye kalkıştı.

Ömrümde böyle nefes ediş gör-dümse iki olsun.

— Çabuk bir kaç çiviyle bir çekip getirip bizi yalnız bırakın; ses pes etmeyin!.. emrile odadakileri savdı. Yatağın üstüne çıkıp yanına oturdu.

Gözleri aralık, avucu göğsümün üstünde, ağzı, yüzüme iki santim mesafede...

Okuyup okuyup üflüyor; (dudaklarını arala!) diye işaret edip, ağzının içine bohluyor; boynumu, göğsümü meshediyor...

Sol tarafıma sımsıkı bastırarak: (İşte vesvası yakaladım!) diye parmaklarını birbirine geçiriyor, (vesvası mıldırdım gitti!) diyerek duvara çiviler çakıyor.

Nefes biter tükenir gibi değil ki. Kaç kere tepemden dizlerime mesih, kaç kere ensemden çekip ağzıma hohlama, kaç kere vesvası tutup duvara çakma...

(Devamı var)

İzmir'de okul kızlarını satan bir şebeke yakalandı. (Gazeteler)

Tedbir!

bir çalgıcının seyahati

cizen:

BÜLENTİ
SEREN

— 81 —

Veya bütün cesaretini toplayarak Eddie'nin odasına giderdi. Caroline dudaklarını ısıtarak holden ilerledi, bir taraftan da kapıların numaralarını okuyordu. Nihayet genç adamın odasına gelmişti. Bir anlık tereddüitten sonra çekine elini kaldırdı ve kapının yanındaki zile baktı.

Derin bir sessizlik oldu. sonra kanıya doğru yaklaşan ayak sesleri aksetti. Sonra... Eddie kapıyı açtı. Bir an hiç konuşmadan birbirlerine baktılar. Genç adam değişmemişti. Hiç, hiç, değişmemişti. Açık kahverengi saçları yine eskisi gibi gayet kısa kesilmişti. Yeni traş olduğu belliydi. Yüzü dümdüz ve o kadar da hoştu ki Eddie de müthiş bir dikkatle onu süzmekteydi. Sonra birdenbire tebessüm ederek, «Hoş geldin Caroline,» dedi.

Genç adam koyu gri flanel bir elbise, çok ince mavi çizgili beyaz bir gömlek giymiş ve koyu renkli düz bir kravat takmıştı. Fakat insan elbisesini sonradan fark ediyor, «Evet, elbisesi gri,» diyordu. İlk nazarı dikkati celbeden genç adamın hareketleriydi. Tıpkı postunun içinde hareket eden 'bir hayüvânı'nkini andırıyordu. Caroline'in palatosunu çıkarmak için uzanınca, genç kız onun kolunu ve elini sanki ilk defa görüyormuş gibi garip bir hisle seyretti. Gördüğü elbisenin kolu, gömleğin kenarı veya (eğer varsa) kol düğmesi değildi. Hayır, sadece bir erkeğin kolunu seyrediyordu Caroline. Maamafih kız bunun da vüzuhsuz bir şekilde farkındaydı, Caroline o kadar heyecandaydı ki. Söyliyecek bir iki kelime bulmağa çalışıyordu. Nihayet, «Biraz erken geldim,» diye bildi.

— «Buna çok memnun oldum.» Caroline, «Hiç değişmemişsin,» diye mırıldandı.

— «Sen de öyle.» — «Sahi mi? Hakikaten değişmemiş miyim?»

— Hiç değişmemişsin. Halbuki ben karşımda değişik bir kadın göreceğimden, senin şu Beşinci Caddede rastlanılan, berberden yeni çıkmış intibainı uyandıran kadınlara benzemiş olmaktan korkuyordum.»

Genç kız güldü. «Bahsettiğin kadınlar hakikaten de öyledir. Zira haftada üç defa berbere giderler.»

— «Köpeklerini de berbere götürür, hayvanı kayışından sandalyelerinin bacağına bağlarlar. Eddie de tatlı tebessüm ediyordu. Sonra Caroline ile gözgöze gelince, tebessümü uçurdu, uzanarak kızın koluna dokundu. «Otursana. Seni gördüğüme o kadar memnunum ki.»

Caroline de hafifçe, «Ben de seni gördüğüme memnun oldum,» dedi. Eddie.

Pencereden içeriye güneş ışığı süzülüyordu. Aşağıda park tembe litem bel yatmaktaydı. Tam pencerenin önünde iki kişilik bir koltuk var-

dı. Bunun yanındakı taburenin üstüne içinde bir şampanya şişesi bulunan gümüş bir küvet konmuştu. Eddie, «Şampanya getirttim,» dedi. «Sabah kahvaltısında şampanya içmek hoş olur diye düşündüm. A, ama sen kahvaltı etmişsindir. Vakit bir hayli geç.»

Caroline «Hayır» makamında başını salladı. Eddie memnun bir tavırla, «Üniversitedeyken bir pazar günü Ritz'e kahvaltuya gitmiş ve şampanya içmiştik,» diye devam etti. Fakat şampanya içtikten sonra ne yediğimizi katiyen hatırlıyayım.

— «Ben de öyle... Duş yapıyordum, sen telefon ettin, «Haydi gidip Ritz'de kahvaltı edelim,» dedin. O zamana kadar ben oraya sadece akşam yemeklerine gitmiştim. Hem de anne ve babamla...»

— «Ne eğlenmiştik değil mi?» Caroline, «Evet,» dedi. «O zamanlar çok eğlenirdik zaten.»

Eddie mırıldandı. «Her şeyi hatırlıyorum.» Yüzü gayet sakindi genç adamın, fakat gözlerinde müthiş bir hüznün vardı. Sanki geriye, maziye bakıyordu bu gözler. Eğilerek şampanya şişesinin tıpasını çekti, mantar büyük bir gürültüyle fırladı. «Bunlar her zaman böyle patlamaz,» dedi. «Bunu biliyor muydun? Bu bir nevi batıl itikat:»

— «Sahi mi?» Genç adam geniş kristal kadehlere şampanya koydu. Sonra kendi kadehini kaldırarak Caroline'in gözlerinin içine baktı. «Buluşmamızın şerefine diyeyim barı.»

Caroline yavaşça, «Bu mektep arkadaşlarımızın buluşmasına benziyor,» dedi.

— «Öyle mi?» Eddie hemen gözlerini kadehine dikerek, bir iki yudum aldı.

Caroline, «Sen hiç yanmamışsın,» diye gülümsedi. «Ben seni bronz rengi göreceğimi zannediyordum.»

— «Kışın yanamam ki. Seninle sahilde piknik yaptığımız günü hatırlıyor musun?»

— «Revere sahilinde...»

— «Evet. Henüz yüzme mevsimi gelmemişti, herkes tirtir titriyor, fakat bunu itirafa da yanaşmıyordu.»

Caroline güldü. «Isınmak için kumların üzerinde koşup durmştuk. Fakat ne güzel bir gündü. Deniz ve gök pırıl pırıl, maviydi.»

— «Ve hava sokuktu.»

— «Fakat bir denize girip yüzmiştü. Yüzden de sendin!»

— «Sahi bendim. Bunu şimdi hatırladım. Okyanusa girip yüzmeğe başlayınca ne kadar pişman olmuştum. Ama bunu itiraf da edememişim. «Genç kıza baktı. «Caroline!»

Gözgöze geldiler. Caroline neredeyse ağlıyacaktı. Gayet yavaş, «Bir hata yaptığın zaman bunu itirafa katiyen yanaşmazdın,» diye fısıldadı.

Eddie de yavaşça, «O eskidendi,» dedi. «O zamanlar çocuktum. Ara-

Genç Kız

RONA JAFFE
Çeviren:
GÖNÜL SUVEREN

dan üç sene geçti, ama bu müddet üç seneden de uzundu. Çok çok uzundu.»

Caroline, «Bunu mektubunda da yazmışsın,» dedi. «Ne demek istedin?»

Kanapede yanyana oturuyorlardı. Burası o kadar dardı ki, biraz kılmıdadığı takdirde genç adama dokunabilecekti. Ve Caroline Eddie'ye dokunmağı, hatta sadece parmağını onun bileğine sirmeye ve böylece Eddie'nin hakikaten yanında olduğuna inanmağı öylesine istiyordu ki. Nihayet dayanamıyarak elini kadife yastığa doğru uzattı ve Eddie'nin eline dokundu. Genç adam hemen parmaklarını açarak Caroline'in elini avucuna alıverdi. Genç kız nefes nefese, «Ne demek istedin?» diye tekrarladı. Sesi boğuklaşmıştı.

Eddie de kısık bir sesle, «Seni özlediğimi söylemek istemişim,» dedi. Diğer eliyle şampanya şişesini aldı. «Bir kadeh daha içelim. Yoksa köpüğü kalmıyacak.»

Caroline başını salladı. «Bunları karıştırarak bir şey olmalıydı.» — «Pervane gibi bir şeyler var, onlardan mı bahsediyorsun? Dallas da bir kadın onun altını yaptırmış, uçlarında da pırlanta var. Bunu daima çantasında taşıyor. Şampanyasını karıştırdığı zaman, köpükler pırıl pırıl parlıyor.» Caroline bakarak tebessüm etti. «Tek sash milyonler hakkında söylenen kötü nüktelere benziyor bu.»

Caroline, «Sanki Teksası ziyarete gitmiş bir New York'lu gibi konuşuyorsun,» dedi. «Oraya hâlâ alışmadın mı?»

— «Bir bakıma öyle... Tabii orada bir kaç arkadaş da edindim. Çok iyi insanlar. Bizim gibi... genç çiftler.» Son iki kelimeyi söylerken sesi iyice hafifleşmişti, bu sözlerin genç kıza kıracağı çok geç farketmiş olduğu anlaşılıyordu. Diğer eliyle de Caroline'in bileğini tuttu. Sonra genç kızın gözlerinin içine bakarak usulca, «Bu doğru,» dedi. «İşte benim hayatım bu. Sen... Sen bir hayli eğlenceli vakit geçiriyorsun değil mi? Kendisiyle.. Ciddi surette alâkalandığın biri var mı?»

Caroline, «Hayır,» diye cevap verdi.

Eddie dikkatle onun yüzüne bakıyordu. «Avrupaya, bana yazdığım mektupları hâlâ saklıyorum. Ne tuhaf değil mi? Onları atmağa gönlüm razı olmadı.»

Caroline, «Bence tuhaf değil,» dedi.

Eddie de, «Hayır,» diye mırıldandı... «Hakikaten tuhaf değil. Bazan, büroda yalnız kaldığım zaman onları okuyorum... Her okuyuşumda da... Sana karşı öyle zalimlik ettiğim, bir budala gibi sadeti teptiğim için kendli kendime kıziyorum... Ne güzel mektuplar onlar, ne kadar tatlı... O mektuplarda sen varsın... Cömert ruhlu Caroline... Ve... Ben Paris'te, gelen mektubu okur sonra da bir partiye, diplomatlar veya kontlarla ye meğe gider, bir hayli de eğlendiğimi farzedirdim... Paris'e ilk defa giden delikanlı...» Sesinden kendi kendisinden nefret ettiğini, tiksindiğini anlamak kabildi. Caroline Eddie'ye karşı müthiş bir şef-

kat duydu o zaman. Eddie, «Yapmanı lazım geldiğini zannettiğim her şeyi yaptım,» diye devam etti. «Hatta saat dörtte Halde sebze arabasına bile bindim. F. Scott Fitzgerald'ın romanında bundan bahseder, hatırladın mı? Havuç dolu bir araba... Benim bindiğimde de havuçlar vardı. Helenle ben de tıpkı romandaki gibi havuçları etrafa saçıp, şarkılar söylüyorduk... Yanımıza bir şişe de kırmızı şarap almıştık... Allahım!» Caroline'in elini bırakarak, avuçlarıyla yüzünü kapadı.

— «Eddie...»

Nihayet, genç adam, «Biraz şampanya daha iç,» diyerek şişeye uzandı.

— «Eddie...»

Genç adam, «Şu üç senedir seni öyle özledim ki,» diye mırıldandı. «Bazı geceler rüyamda uçuruma yuvarlandığımı görür, ve sıçırarak uyanırdım. Senin başına hiç böyle bir şey geldi mi?»

— «Hayır.»

— «Korkunç bir şey bu. O zaman yataкта saatlerce uyumadan yatar ve müthiş bir istirapla çok kıymetli bir şeyi kaybetmiş olduğumu düşünürdüm. Seni kaybettiğimi, Caroline. «Beni tekrar sevmeyiz,» onu ebediyen kaybettim,» derdim.»

Caroline, «Seni seviyorum,» dedi.

— «Sahi mi?»

— «Daima sevdim.»

Kollarını açtı, Eddie genç kıza kendine çekti. Caroline, «Sevgilim...» dedi. «Sevgilim...» Nihayet sevgilisine istediği gibi dokunabiliyordu. Kollarını Eddie'nin boynuna doluyarak, o yumuşak ve âşıkna saçlarını oksadı ve sonra öpüştüler... Hem de müthiş bir ateş ve korkuyla. Sanki birbirlerinin kollarının arasından sıyrıldıkları takdirde, eskisi gibi ayrılacak ve bir daha da buluşamayacaklarmış gibi bir halleri vardı. Bir ikinci ayrılığa ikisi de dayanamayacaklardı artık.

Eddie dudaklarını Caroline'in dudaklarından sadece bir defa, «Seni seviyorum, Caroline, seni seviyorum,» demek için ayırdı. Uzun uzun öpüştiler. Nihayet Eddie geri çekildi, Caroline de başını maziye yaptığı gibi, onun omuzuna dayadı. Genç adam yanağı Caroline'in saçlarına sürdü, sonra hafifçe onu öptü. «Sen tıpkı kırlarda yetişen o küçük çiçekler gibi kokuyorsun. Hep öyle kokardın zaten.»

— «Evvelce de kullandığım parfümü sürdüm de ondan.»

— «Bir kere bir partideydim... Orada senin parfümünü sürmüş bir kız vardı. Hemen ona doğru gittim. Neden bilmem?... Zira onun sen olmadığımı pekâlâ biliyordum. Fakat kızın omuzuna dokundum, o döndü... Feci bir şeydi bu... Ailenden birinin yerini bir yabancınnın almasına benziyordu.»

Caroline gülümsedi, sonra dönerek Eddie'yi öptü.

Genç adam, «Gel seninle kaçalım,» diye fısıldadı. «Bir yere kaçalım. Neresi olursa olsun.»

— «Nereye meselâ?»

(Devamı var)

KOMİSER
OSMAN

KUÇEROYA
KARŞI

27

UZUN BİR ZAMAN KAYA-
LILKLARDA SES SEDA İŞİ-
TİLMEZ ...

ÇOK GÜÇLÜ ADAM SIN
SEN DE.. BAKALIM
NE EDECEKSİNİZ
KUÇEROYLA?

OSMANO, KİMSE DEN KORKUM YOK
ÖLÜMDEN DE, KUÇERODAN DA...
SAKLAMAYACAM KÖYLÜDEN
SENİ SEVDİĞİMİ.

ATERİN FADİK. CESUR
BİR KADINSIN

SANA GÜVENİYORUM OSMANO.
YARIN BERABER YÜZELİM PI-
NARDA. HA, NE DERSİN?

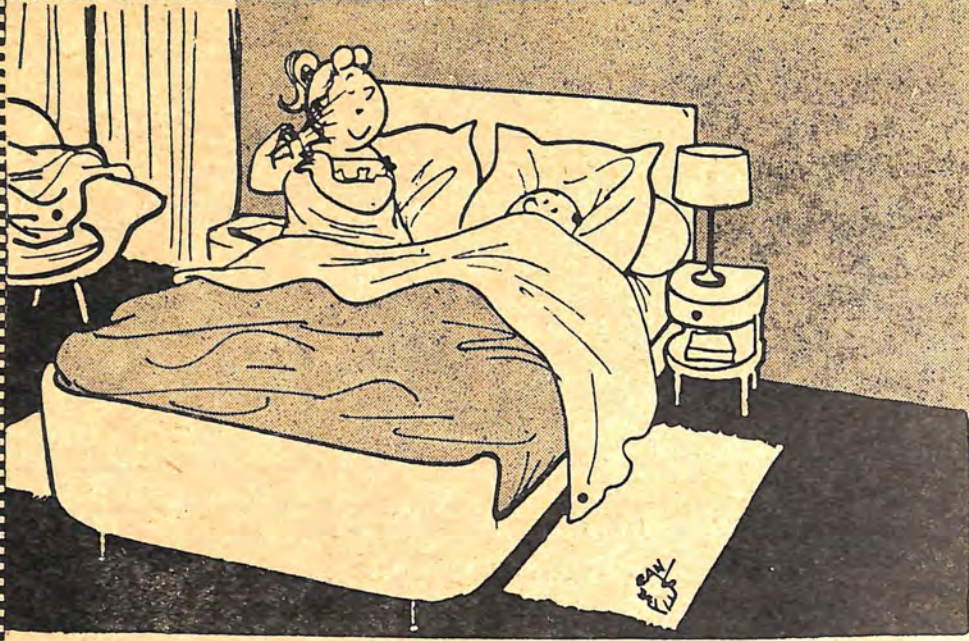

OSMANLA FADİK KÖYE DÖNDÜKLERİNDE MEYDANDA KİMSELİKLER YOKTU.
FAKAT BÜTÜN GÖZLERİN ÜZERLERİNDE OLDUĞUNA EMİNDİLER...

Dünya

KARİ
KATÜR
LERİ

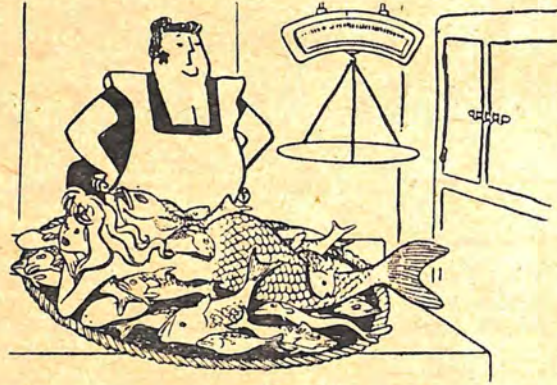
- BU BRİGİTTE BARDOT NUN PARFÜMÜ İMTİŞ... BAKALIM VİNE UVUYACAK MISIN ?

- TANSİYONUMA BAKTIRDIM ŞEKERİM,
BU GECE BERABER ÇIKABİLİRİZ !

- POOL OTUZ YIL EVVELKİ SEVGİLİN
LULU'YU TANIMADIN MI ?

YAZISIZ

LASSALVA

- ALDIRMA ŞEKERİM, İLK KOCAM !

SİZE DE BİR YUVA

paralarını devamlı surette
YAPI VE KREDİ BANKASINDA
biriktirenler için
1963 YILINDA

60
apartman dairesi

ve

2.600.000 LİRALIK
çeşitli para ikramiyeleri

tutarı

5.2 MİLYON LİRA

YAPI ve KREDİ BANKASI

AKHABA

- AAA PUROM NEREYE GİTTİ ?

- ÇİKOLATA MI ?
- HAYIR, NEZLE MENDİLİ !

ANNE - NASIL AĞLAMİYAYIM ? BİR KERE
BENİ BÖYLE ÖPMEDİN !

- RİCA EDERİM ŞAPKANIZI GİYİNİZ,
BAŞINIZA GÜNEŞ ÇARPMASIN !